Δέφτερη Ανάγνωση

Εναλλακτική Πληροφόρηση

Website: www.defterianaynosi.com
Facebook: www.facebook.com/DefteriAnaynosi
Twitter: www.twitter.com/DefteriAnaynos1

Ειδήσεις για τη βδομάδα και σχόλια για τις εξελίξεις

Περιεχόμενα του τεύχους της βδομάδας: 24/7- 31/7/2013

ΤΟΠΙΚΑ

ΔΙΕΘΝΗ

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΤΟΠΙΚΑ

Εξελίξεις στην Τουρκοκυπριακή Κοινότητα: Η νέα κατάσταση λίγες ώρες πριν την κάλπη

Μόνο μερικά 24ωρα πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας στα κατεχόμενα είναι εφικτό να καταγραφούν ορισμένες τάσεις ανάμεσα στα πολιτικά κόμματα και την κοινωνία, οι οποίες όχι μόνο θα επηρεάσουν το τελικό αποτέλεσμα, αλλά ταυτόχρονα θα αναδείξουν ευρύτερες δυναμικές των επόμενων χρόνων. Οι πρόωρες εκλογές της 28ης Ιουλίου στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα, διεξάγονται υπό τη σκιά που δημιουργεί η εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, η φθορά και η διάσπαση της τουρκοκυπριακής Δεξιάς, η αποτυχία κατάληξης στο Κυπριακό και επιπλέον η κρίση στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, η οποία δημιούργησε πολλαπλούς συνειρμούς ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους. Στο επίκεντρο της πολιτικής πραγματικότητας της κοινότητας βρίσκεται η κατάσταση, έτσι όπως εξελίχθηκε ιδιαίτερα μετά το 2010 όταν πλέον αποφασίστηκε από την τουρκική και τουρκοκυπριακή ηγεσία ότι ο μετασχηματισμός των δομών θα έπρεπε να προχωρήσει με κάθε κόστος. Με λίγα λόγια, στις εκλογές της 28ης Ιουλίου, ίσως για πρώτη φορά και με τόσο έντονο τρόπο το σημείο αναφοράς θα κινηθεί σε δύο πολύ σημαντικούς άξονες: Ο πρώτος είναι οι σχέσεις που διεκδικούν να έχουν οι Τουρκοκύπριοι με την Άγκυρα. Ο δεύτερος είναι το πώς αντιμετωπίζουν σε σχέση με την Άγκυρα τις δομές που επικράτησαν ανάμεσα τους ιδιαίτερα μετά το 1974. Επομένως η σημασία αυτής της ψηφοφορίας είναι μεγάλη για πολλούς και διαφορετικούς λόγους.

Η «σιωπηλή» επάνοδος του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα παρουσιάζεται πλέον ο βέβαιος νικητής των εκλογών με τα ποσοστά του να κινούνται μεταξύ 35-40%. Έχει σοβαρές πιθανότητες για να σχηματίσει αυτοδύναμη «κυβέρνηση», όμως, αυτό θα εξαρτηθεί κυρίως από την γενική αποχή και τα ποσοστά που θα κερδίσει επιπλέον από τη μικτή ψήφο (οριζόντια). Η επάνοδος του Ρεπουμπλικανικού

Κόμματος βασίζεται κυρίως στη μεγάλη φθορά του Κόμματος Εθνικής Κοινότητας και στη διάσπαση της Δεξιάς. Οι εξελίξεις αυτές προκύπτουν ως συνέπεια του οικονομικού πρωτοκόλλου και του τρόπου με τον οποίο επέλεξε το Κόμμα Εθνικής Ενότητας να διαχειριστεί τις σχέσεις της κοινότητας με την Τουρκία. Την ίδια στιγμή, το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα κατάφερε, παρά τα πολλά εσωτερικά του προβλήματα, να εμφανιστεί ως «μια πιο καλή επιλογή» (και όχι η καλύτερη) για την κοινότητα, αφού τήρησε μια αξιοπρεπέστερη στάση έναντι των ξεκάθαρων επιβολών της τουρκικής κυβέρνησης. Για παράδειγμα, καταψήφισε την απόφαση για καθορισμό ΑΟΖ μεταξύ Τουρκίας και ψευδοκράτους (για τον Έρντογαν ήταν «ασυγχώρητη» κίνηση), ενώ αντέδρασε πιο συγκροτημένα σε σχέση με το παρελθόν ενάντια σε πολιτικές, όπως η αύξηση παραχώρησης υπηκοοτήτων και η ανεξέλεγκτη μεταφορά πηγών κερδοφορίας σε Τούρκους επιχειρηματίες.

Καταλυτικός παράγοντας για την ενίσχυση του κόμματος φαίνεται να είναι και το ότι σε συνθήκες πλήρους απαξίωσης του πολιτικού συστήματος, σε συνθήκες όπου τα εσωτερικά προβλήματα του Κόμματος Εθνικής Ενότητας μονοπωλούσαν την επικαιρότητα για μήνες ολόκληρους και έφτασαν μέχρι του σημείου να παραλύσουν τις εργασίες της «βουλής», το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα κατάφερε να μην μετατρέψει τα εσωτερικά του προβλήματα σε δημόσιο ζήτημα. Ενισχυτική ήταν και η σύντομη, αλλά αποτελεσματική παρουσία της Σιμπέλ Σιμπέρ, ως υπηρεσιακού «πρωθυπουργού», η οποία κατάφερε να αναδείξει ένα νέο πνεύμα αναφορικά με τη διαφάνεια. Κατάφερε, δηλαδή, να δείξει ένα διαφορετικό δρόμο στην εφαρμογή αποφάσεων από το συνηθισμένο για τους Τουρκοκύπριους: οι αποφάσεις λαμβάνονται στη πρεσβεία και ο εκάστοτε «πρωθυπουργός» αναλαμβάνει τον άχαρο ρόλο της δημοσιοποίησης τους ωσάν να ήταν τουρκοκυπριακής προέλευσης.

Όμως, η κρίσιμη μέρα για το Ρεπουμπλικανικό φαίνεται πλέον να είναι η 29η Ιουλίου. Και τη νέα πραγματικότητα στην εξουσία επηρεάζει η πορεία της εσωτερικής αντιπαράθεσης μεταξύ αριστερών και φιλελεύθερων. Προϊόν αυτής της σύγκρουσης, που έμεινε στα παρασκήνια, ήταν και το πρόγραμμα του κόμματος. Στις 24 σελίδες του προεκλογικού ντοκουμέντου αποφεύγεται έντονα η αναφορά είτε σε απόρριψη, είτε σε αποδοχή του οικονομικού πρωτοκόλλου. Το όραμα του κόμματος σε σχέση με το Κυπριακό καλύπτεται από μερικές γενικόλογες αναφορές στα συμφωνηθέντα Χριστόφια-Ταλάτ σε μία και μόνο παράγραφο, κάτι που προκάλεσε ιδιαίτερη αίσθηση εάν κάποιος αναλογιστεί τη σημασία που έπαιξε η διεκδίκηση για λύση του προβλήματος στο ιστορικό υπόβαθρο και τη δημιουργία του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος. Πάντως στον ίδιο βαθμό, όμως, θετική αίσθηση προκάλεσε η

συμπερίληψη στο ψηφοδέλτιο του κόμματος, αριστερών προσωπικοτήτων και μάλιστα γνωστών για την κριτική, που άσκησαν όλα αυτά τα χρόνια ενάντια στις φιλελεύθερες επιλογές που έγιναν από το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, ιδιαίτερα την περίοδο που ακολούθησε τα δημοψηφίσματα του 2004. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ο Κοράλ Ασάμ της ΝΤΕΒΙΣ, ο Αλί Γκουλέ μέχρι πρόσφατα επαρχιακός γραμματέας Αμμοχώστου, ο Τουφάν Έρχιουρμαν ακαδημαϊκός και η Ντοούς Ντεριά στέλεχος του φεμινιστικού κινήματος.

Συνεπώς, ανοιχτό παραμένει και το ζήτημα της επιρροής που θα έχουν άτομα, όπως τα προαναφερθέντα, στην ευρύτερη πορεία του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, τα αμέσως επόμενα χρόνια. Κομβικό σημείο θα πρέπει να θεωρηθεί και η στάση που θα τηρήσουν οι διαφορετικές τάσεις εντός του κόμματος, στην περίπτωση που η τουρκική κυβέρνηση πιέσει «επίσημα» για συνεργασία του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος με το Κόμμα Εθνικής Ενότητας στην «κυβέρνηση».

Το μεγάλο θύμα του ισλαμικού χώρου

Το Κόμμα Εθνικής Ενότητας, μπορεί κάλλιστα να ανακηρυχθεί ως το «μεγάλο θύμα» του Έρντογαν. Το παραδοσιακό κόμμα της τουρκοκυπριακής Δεξιάς, ιδιαίτερα από το 2009 και μετά, κινήθηκε αποκλειστικά στα πλαίσια που έθεσε η τουρκική κυβέρνηση. Πλαίσια όμως πρωτόγνωρα για την Τουρκοκυπριακή κοινότητα, αφού συμπεριλάμβαναν το περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς προς την Τουρκία και τις ανακατατάξεις στην κοινωνία τοπικά με τρόπο που να συνιστούν απειλή για την πολιτική υπόσταση των Τουρκοκυπρίων. Η επιλογή του Κόμματος Εθνικής Ενότητας δεν είναι καθόλου άσχετη με τις επιλογές της σχετικά αδύνατης τουρκοκυπριακής επιχειρηματικής ελίτ (κυρίως του εμπορικού κεφαλαίου), η οποία μετά τα δημοψηφίσματα είχε επιλέξει το δρόμο άρσης της απομόνωσης με φορέα το τουρκικό κεφάλαιο και όχι τη λύση του Κυπριακού. Κάτι που μέσα σε λίγα μόνο χρόνια αποδείχτηκε ανεδαφικό. Όμως, πέραν των κοινωνικών μετατοπίσεων, το Κόμμα Εθνικής Ενότητας επέλεξε να μετατραπεί σε αποκλειστικό φορέα της νέας πολιτικής του Έρντογαν και να συμπεριφερθεί ως «παράρτημα» της Άγκυρας. Οι Τουρκοκύπριοι, συμπεριλαμβανομένων των ακραιφνών εθνικιστών, ποτέ δε θα ξεχάσουν την υποτακτικότητα του Κιουτσιούκ τη στιγμή που ο Έρντογαν τον ρωτούσε δημόσια πόσος είναι ο μισθός του για να αποδείξει την «καλοπέραση» των «αναγιωτών» Τουρκοκυπρίων, η οποία θα έπρεπε δια του πρωτοκόλλου να καταργηθεί.

Παράλληλα, το Κόμμα Εθνικής Ενότητας μετατράπηκε στο πεδίο του ξεκαθαρίσματος λογαριασμών μεταξύ της ισλαμικής τουρκικής ηγεσίας και της κυπριακής έκδοσης του ακραίου κεμαλισμού. Εάν το κόμμα θα γινόταν ο τουρκοκυπριακός εκφραστής του νέου «κράτους» του Έρντογαν, τότε θα έπρεπε να «καθαρίσει» από τα απομεινάρια της σχολής Ντενκτάς. Δηλαδή της ιδρυτικής ιδεολογίας του 1983, η οποία συναντά τις ρίζες της στον περίγυρο της ΤΜΤ. Η επιχείρηση μετασχηματισμού του κόμματος, ως ενδιάμεσος ή παράλληλος σταθμός για το μετασχηματισμό των δομών στα βόρεια της Κύπρου, τελικά κατέληξε στη διάσπαση του με την αποχώρηση αρχικά των «οκτώ». Μετά, ακολούθησαν και κάποιοι άλλοι, όπως η επικεφαλής της γυναικείας οργάνωσης του κόμματος, Σουρεγιά Γκιουρσές.

Στο ψηφοδέλτιο του κόμματος γίνεται εξίσου φανερή η προσπάθεια να εμφανιστεί το «νέο» που θα προσαρμόζεται στο πρόγραμμα «εκσυγχρονισμού». Πέραν των πιο πιστών στο πρωτόκολλο «υπουργών», στο ψηφοδέλτιο του Κόμματος Εθνικής Ενότητας παρελαύνουν προσωπικότητες, όπως ο Τουρκοκύπριος επιχειρηματίας Οκιάϊ Σαντίκογλου και ο πρώην επικεφαλής της Ομοσπονδίας Οργανώσεων των εποίκων «Συμβούλιο Δικαιοσύνης του Λαού», Οζντεμίρ Γκιούλ. Ο πρώτος είναι ο εκπρόσωπος του Ανεξάρτητου Συνδέσμου Επιχειρηματιών και Βιομηχάνων (MÜSİAD) της Τουρκίας στην Κύπρο – του γνωστού και ως ισλαμικού κεφαλαίου – ενώ την ίδια στιγμή είναι και επικεφαλής της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας του Ισλάμ. Συμβολίζει, δηλαδή, τους νέους πρωταγωνιστές. Ο δεύτερος είναι αριστερών καταβολών Αλεβίτης, που ως επικεφαλής του «Συμβουλίου Δικαιοσύνης του Λαού» επιδίωξε να προωθήσει μια νέα προσέγγιση αναφορικά με τη λειτουργία του τουρκικού πληθυσμού στα κατεχόμενα. Είναι υποστηριχτής της ενσωμάτωσης των Τούρκων στα υφιστάμενα τουρκοκυπριακά πολιτικά κόμματα και εναντίον της ίδρυσης χωριστών κομμάτων. Ως εκ τούτου, συμβολίζει επίσης μια νέα φάση στη διεκδίκηση του τουρκικού πληθυσμού για αύξηση της εκπροσώπησης και ενσωμάτωση στο πολιτικό σύστημα.

Πέραν των πιο πάνω, κανένας δε μπορεί να υποτιμήσει τις ιστορικές ρίζες του κόμματος στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Μέχρι σήμερα και παρά την επιχείρηση μετασχηματισμού, το Κόμμα Εθνικής Ενότητας συνεχίζει να στηρίζεται από τον πυρήνα και τα συμφέροντα που δημιούργησε η ΤΜΤ και ο κύκλος της, ιδιαίτερα μετά την εισβολή του 1974. Το δεδομένο αυτό έχει εμποδίσει, μέχρι σήμερα, την ολοκλήρωση της παρέμβασης του τουρκικού ισλαμικού χώρου. Το ίδιο δεδομένο είναι που αναγκάζει ακόμα και τώρα τον Κιουτσιούκ να υπογραμμίζει με ένταση ότι το

κόμμα αποτελεί την μοναδική «πολιτικοποιημένη μορφή της ΤΜΤ» και ως εκ τούτου την ιδεολογικό-πολιτική της συνέχεια.

Τουρκοκυπριακός εθνικισμός «νέου τύπου»

Η άλλη βασική συνιστώσα της τουρκοκυπριακής Δεξιάς, το Δημοκρατικό Κόμμα, ήταν σε όλη αυτή την περίοδο ο χώρος συνένωσης του τουρκοκυπριακού εθνικισμού ενάντια στην ισλαμική «απειλή». Η δύσκολη σχέση μεταξύ Σερντάρ Ντενκτάς και Έρντογαν είναι πολύ καλά γνωστή από την εποχή του δημοψηφίσματος αλλά και στη συνέχεια όταν το Δημοκρατικό εξαναγκάστηκε σε αποχώρηση από τη «κυβέρνηση» συνεργασίας με το Ρεπουμπλικανικό για να πάρει τη θέση του το «δημιούργημα» του Τουργκάϊ Αβτζί, το Κόμμα Ελευθερίας και Μεταρρύθμισης (ακόμα ένα αποτυχημένο πείραμα του ΑΚΡ για δημιουργία επίσημου κομματικού του φορέα ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους). Τώρα, το Δημοκρατικό Κόμμα δέχτηκε στις τάξεις του τους οκτώ αποβληθέντες από το Κόμμα Εθνικής Ενότητας, κίνηση για την οποία φημολογείται ότι καθοριστικό ρόλο έπαιξε και ο Έρογλου.

Το πιο σημαντικό σημείο που φαίνεται να καταγράφει μια σοβαρή τάση ανάμεσα στην παραδοσιακή τουρκοκυπριακή Δεξιά είναι η δημιουργία του συνασπισμού των «Εθνικών Δυνάμεων» στα πλαίσια του κόμματος του Ντενκτάς. Το κόμμα κατέρχεται στις εκλογές υπό την ονομασία «Δημοκρατικό Κόμμα-Εθνικές Δυνάμεις» και επιδιώκει να καθορίσει νέες γραμμές στη σχέση του με την Άγκυρα.

Η ορολογία που χρησιμοποιήθηκε για τις «εθνικές δυνάμεις» είναι ιδεολογικά φορτισμένη και αποκαλυπτική: Χρησιμοποιείται ο όρος ulusal (ουλουσάλ) για το «εθνικές» και όχι ο όρος milli (μιλλί). Ο όρος ulusal αποτελεί τη σύγχρονη «κεμαλική» έκδοση απόδοσης του όρου «εθνικός-εθνικές» από την εποχή που επικράτησε ο πολιτιστικός πόλεμος ενάντια σε καθετί που παρέπεμπε στο αναχρονιστικό-ισλαμικό-οθωμανικό παρελθόν. Αντίστοιχα ο όρος μιλλί, έστω και αν ακόμα χρησιμοποιείται από πολλούς, διατηρεί το θρησκευτικό-ισλαμικό περιεχόμενο της πολιτικής-θρησκευτικής κοινότητας (ούμμα). Η ευαισθησία του ισλαμικού χώρου στη διάκριση αυτών των όρων είναι μεγάλη, όπως μεγάλη είναι και η αντίστοιχη ευαισθησία που έχουν για το θέμα οι «κοσμικοί» εθνικιστές. Δεν είναι λοιπόν καθόλου τυχαία η επιλογή του όρου από τον Σερντάρ Ντενκτάς για να περιγράψει μάλιστα τη διεύρυνση της συμμαχίας του κόμματός του με ανθρώπους (οι οκτώ αποβληθέντες) που έχουν διακηρύξει τη διαφωνία τους με τη «νέα κατεύθυνση που παίρνει το Κόμμα Εθνικής Ενότητας».

Με αυτά τα δεδομένα, το Δημοκρατικό Κόμμα αναμένεται να αυξήσει την εκλογική του δύναμη, μάλιστα σε βαθμό που θα ευνοήσει την επάνοδο του Ρεπουμπλικανικού στην εξουσία. Φαίνεται να υπάρχουν αρκετοί ψηφοφόροι της Δεξιάς που «συγκινούνται» από τις καταγγελίες Ντενκτάς περί παρεμβάσεων της τουρκικής πρεσβείας εναντίον του. Είναι και αυτό ίσως ένα χαρακτηριστικό στοιχείο του τουρκοκυπριακού εθνικισμού ο οποίος αναδύεται διεκδικώντας μια διαφορετική από τη σημερινή σχέση με την Άγκυρα. Το ζήτημα για το Δημοκρατικό είναι το κατά πόσο οι έδρες που θα κερδίσει θα του επιτρέψουν να διεκδικήσει συνεργασία με το Ρεπουμπλικανικό για σχηματισμό «κυβέρνησης».

Ακόμα μια προσπάθεια της αριστερής αντιπολίτευσης

Μια άλλη εξίσου σημαντική παράμετρος των εκλογών είναι ο σχηματισμός της αριστερής αντιπολίτευσης (απέναντι και στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα). Η προσπάθεια αυτή δεν είναι φυσικά η πρώτη και αποτελεί συνέχεια άλλων που προηγήθηκαν σε όλη τη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας. Το Κόμμα Ενωμένη Κύπρος αποφάσισε τη συγκρότηση κοινού ψηφοδελτίου με άλλες αριστερές ομάδες και οργανώσεις. Το όνομα της συμμαχίας είναι «Κόμμα Ενωμένη Κύπρος-Δυνάμεις της Κοινοτικής Ύπαρξης». Εξίσου ιδεολογικά φορτισμένη η χρήση των όρων, μια χρήση που επιδιώκει την ολοκληρωτική διαφοροποίηση από όλους τους προαναφερθέντες πολιτικούς χώρους και εμπνέεται κυρίως από το πλαίσιο που επικράτησε στις μεγάλες κινητοποιήσεις του 2011. Στο πρόγραμμα της συμμαχίας καταγράφεται ρητώς η απόρριψη του οικονομικού πρωτοκόλλου, γίνεται ξεκάθαρη αναφορά στην τουρκική εισβολή και στην ανάγκη ομοσπονδιακής επίλυσης του Κυπριακού, το οποίο θεωρείται ως η βασική πηγή όλων των υπόλοιπων προβλημάτων της κοινότητας. Η συμμαχία έκανε ιδιαίτερες προσπάθειες συσπείρωσης δυνάμεων από τα προοδευτικά συνδικάτα της κοινότητας και ο στόχος που έθεσε είναι να ξεπεράσει το 5% κερδίζοντας μία έδρα. Πληροφορίες εκλογολόγων συγκλίνουν στο ότι η συμμαχία θα έχει μια αξιοπρεπή παρουσία στη Λευκωσία, ιδιαίτερα στις τουρκοκυπριακές περιοχές, εντούτοις αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα αναφορικά με την προσέλκυση ψήφων των εποίκων. Εμπόδιο στην προσπάθεια αυτού του συνδυασμού αποτελεί και η απόφαση του Κόμματος Νέα Κύπρος για μποϊκοτάρισμα των εκλογών. Το κόμμα δε λαμβάνει φυσικά αυτή την απόφαση για πρώτη φορά, όμως η προοπτική συνεργασίας του με τις δυνάμεις της «κοινοτικής ύπαρξης» θα ήταν μια επιπλέον δυναμική για εκπροσώπηση στη «βουλή» μιας εντελώς διαφορετικής αντίληψης. Σε κάθε περίπτωση, εάν υλοποιηθεί ο δύσκολος στόχος της εκλογής του επικεφαλής της συμμαχίας, Ιζζέτ Ιτζιάν, θα

αποτελέσει ένα σοβαρό πολιτικό προηγούμενο αναφορικά με τα μηνύματα προς την Άγκυρα.

Συμπερασματικά

Οι εκλογές της 28ης Ιουλίου πραγματοποιούνται σε ένα ιδιαίτερα «περίεργο» πολιτικό περιβάλλον. Η χρονική συγκυρία σε συνδυασμό με την γενική απαξίωση των Τουρκοκυπρίων προς το πολιτικό σύστημα, φαίνεται να ευνοούν καταρχήν την ενίσχυση της αποχής. Ένα φαινόμενο που και στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα πλέον «μονιμοποιείται». Για πρώτη φορά ίσως τόσο έντονα, το Κυπριακό δε βρίσκεται στην προτεραιότητα των ψηφοφόρων και των κομμάτων. Η κοινωνία σταδιακά στρέφεται στην επίλυση των «καθημερινών προβλημάτων», μια τάση που επικρατεί ιδιαίτερα μετά το μεγάλο ξέσπασμα του 2011, το οποίο δε βρήκε την αναγκαία πολιτική του συγκρότηση. Η αποτυχία κατάληξης στο Κυπριακό και η βαθιά οικονομική κρίση στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, επίσης συμβάλλουν στην απαξίωση της κοινότητας από τις πολιτικές διεργασίες. Την ίδια όμως στιγμή, φαίνεται ότι οι ισορροπίες που θα προκύψουν την 28η Ιουλίου θα είναι εργαλειακές ως προς τη νέα πρωτοβουλία στο Κυπριακό. Δεν είναι μυστικό ότι ο Έρογλου ανησυχεί για τη θέση του, ενώ ο Ταλάτ έχει ήδη ξεκινήσει την προεκλογική του εκστρατεία για το 2015, εμφανιζόμενος ως ο μόνος που μπορεί να διαχειριστεί το Κυπριακό υπό το πνεύμα του «ενός βήματος μπροστά». Συνεπώς, η διαχείριση της κατάστασης από το Ρεπουμπλικανικό και οι εξελίξεις του επόμενου χρονικού διαστήματος στο Κυπριακό, αναμένεται να αναδείξουν δύο πολύ σημαντικά στοιχεία: Πρώτο, το πώς θα επηρεαστεί η αντίληψη της τουρκικής κυβέρνησης για τον τρόπο με τον οποίο θα επιδιώξει να αλλάξει το κυπριακό στάτους-κβο. Δεύτερο, τους Τουρκοκύπριους πρωταγωνιστές που θα επιλέξει η Άγκυρα για την εκπροσώπηση αυτής της πολιτικής σε κυπριακό επίπεδο. Η τελική κατάληξη των πιο πάνω δε μπορεί παρά να επηρεάζεται και από τις εσωτερικές δυναμικές της κοινότητας που συνήθως υποτιμούνται.

Σενάρια για το κυπριακό

ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗΣ

Ο τίτλος είναι κοινότυπος και δεν προσφέρεται καθόλου για εφόρμηση σ' ένα κείμενο που αφορά στο Κυπριακό. Πρόκειται μάλιστα για ένα τίτλο δανεισμένο από το κυριακάτικό πρωτοσέλιδο του Πολίτη. Το αξιοπρόσεκτο είναι το ότι ο Πολίτης αναφέρεται στην διχοτόμηση της Τράπεζας Κύπρου και όχι της Κύπρου.

Σύσσωμες οι πολιτικές δυνάμεις με μπροστάρη τον Αρχιεπίσκοπο και τον Αβέρωφ τάχθηκαν ενάντια στη διχοτόμηση της τράπεζας. Ακόμα και ο πρόεδρος ανησυχεί όπως ομολόγησε ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος που έσπευσε στο προεδρικό να δώσει τις συμβουλές του στην ανώτατη πολιτική ηγεσία και να την ενθαρρύνει στον αντιδιχοτομικό αγώνα. Επιχείρημα των αγωνιστών είναι ότι πολλοί Κύπριοι θα χάσουν τα ακίνητα τους σε πολύ χαμηλές μάλιστα τιμές για να εξοφληθούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Θα μπορούσαν όμως οι ενστάσεις να αφορούν στην προστασία της πρώτης κατοικίας των νοικοκυριών και να μην αφορούν στους μεγάλους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης που δανείστηκαν εκατοντάδες εκατομμύρια έως και μερικά δις με ανεπαρκή εξασφάλιση σύμφωνα με τα στοιχεία που διαρρέουν. Ούτε ο Αρχιεπίσκοπος ούτε ο κ Αβέρωφ πείθουν ότι είναι για τους νοικοκυραίους που αγωνίζονται κι αυτό φαίνεται από τα άλλα μέτρα που ο πρώτος δέχεται αδιαμαρτύρητα και ο δεύτερος προωθεί φορτώνοντας τις ζημιές της κρίσης στους μισθωτούς και στους μικροϊδιοκτήτες ακινήτων. Αλλά αν δεν κατασχεθούν -ξεπουληθούν οι εκατοντάδες κενές βίλλες των μεγάλων ντεβέλοπερ και οι τεράστιες εκτάσεις γης που συγκέντρωσαν τα τελευταία χρόνια φαίνεται ότι δεν θα μείνουν καθόλου λεφτά στους καταθέτες της Τράπεζας Κύπρου (Ρώσους κυρίως) που δέχονται ούτως ή άλλως σημαντικότατη απομείωση των καταθέσεων τους. Ο πρόεδρος πάντως της προσωρινής διοικούσας επιτροπής της Τράπεζας Κύπρου ισχυρίζεται ότι το μέτρο δεν αφορά τις πρώτες κατοικίες και τις μικρές επιχειρήσεις. (αλλά ούτε ο Αβέρωφ ούτε ο Αρχιεπίσκοπος φάνηκαν να άκουσαν αυτό το μέρος των δηλώσεων του).

Εν πάση περιπτώσει προσπερνούμε αυτό το θέμα για το οποίο δεν είχαμε πρόθεση να ασχοληθούμε σ αυτό το άρθρο παρά μόνο για να κάνουμε δύο τρεις παρατηρήσεις. Η μία είναι ότι παρά την φοβερή προσπάθεια που καταβάλλεται από το κατεστημένο και τα μίντια για να μην συνδέεται η οικονομική κρίση με το Κυπριακό η σημειολογία κάνει ήδη τη δουλειά της όπως μαρτυρά ο τίτλος του κειμένου για την τράπεζα Κύπρου κι όχι για την Κύπρο στον «Πολίτη». Η δεύτερη είναι ότι αν ο Αρχιεπίσκοπος έδειχνε και για το Κυπριακό τόση αντιδιχοτομική έφεση τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά. Η Τρίτη είναι προσβλητική για τη δημοκρατία: δεν μπορούμε αδιαμαρτύρητα να βλέπουμε τον Αρχιεπίσκοπο τόσο συχνά να κάνει προεδρικές ουσιαστικά εμφανίσεις επί παντός επιστητού στην πολιτική ζωή του τόπου. Δίπλα στο πολιτικό Ισλάμ αναπτύσσεται ένα αντίστοιχο Χριστιανικό και οι άνθρωποι σιωπούν σε μια εποχή και σε μια περιοχή που η τρέλα του πολέμου παίρνει προβάδισμα. Φυσικά ο αρχιεπίσκοπος λειτουργεί στο συγκεκριμένο ως επιχειρηματίας γης που είναι μια από τις ειδικότητες του και στο κάτω κάτω είναι απλώς μια κοσμική δραστηριότητα αλλά επειδή δεν πρόκειται για κάτι μεμονωμένο αλλά αντίθετα πρόκειται για ένα ανάμεσα σε πολλά, η ήδη ανάπηρη δημοκρατική λειτουργία του συστήματος πλήττεται αρνητικά.

ΤΟ 2ο ΣΕΝΑΡΙΟ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗΣ

Αλλά σαράντα παρά ένα έτη μετά και πριν η Ιστορία κλείσει τις εκκρεμότητες, αν χρειαζόμαστε μια νέα οπτική για να εξετάσουμε το παρελθόν ίσως πρέπει να δούμε τα γεγονότα του 74 ως τέλος και όχι ως αρχή του προβλήματος. Έτσι τέλειωσαν όλα, δεν άρχισαν.

Το απόσπασμα είναι από το σχόλιο της 2ης σελίδας του Πολίτη της Κυριακής. Σαράντα παρά ένα έτη και μετά εκφράζεται στην αγνή του εκδοχή ένα αναμενόμενο ερώτημα. Για την τουρκική πλευρά έως και λίγο μετά το 2000 το Κυπριακό ήταν λυμένο το 74. Για τους πραξικοπηματίες και τη χούντα επίσης το μεγαλύτερο κομμάτι του επιδιωκόμενου (της διπλής ένωσης) σχεδόν πραγματοποιήθηκε με τον γεωγραφικό εθνικό διαχωρισμό των Κυπρίων και κατά κάποιους με την ένταξη στην Ε.Ε. Αλλά επειδή η διχοτόμηση ήταν η στόχευση των «κακών», δεν σημαίνει ότι και οι καλοί δεν θα αρχίσουν σαράντα χρόνια μετά να διερωτώνται αν το προσωρινό έγινε μόνιμο και αν μάλιστα είναι και προτιμότερο από την αγωνία μιας νέας αλλαγής. Μπορεί το σαράντα και το τριάντα εννιά να προσφέρονται για στοχαστικά λογοπαίγνια, δυστυχώς ή ευτυχώς μπορεί ο χρόνος αυτός να είναι πολύς σε βαθμό που να έχει επιφέρει μη αναστρέψιμα γεγονότα, δυστυχώς ή ευτυχώς όμως και πάλι

η κατάσταση απέχει πολύ από το να είναι σταθερή. Αντίθετα είναι πολύ σαφές ότι εισερχόμαστε σε μια νέα εποχή αστάθειας. Τα σαράντα παρά ένα έτη δεν έχουν καν αναιρέσει την εμπόλεμη κατάσταση. Υπάρχει μια ντε φάκτο κατάσταση η οποία απέχει πολύ από το να γίνει ντε γιούρε.

Επομένως το ερώτημα με καθαρές λέξεις είναι: επιθυμούν οι Κύπριοι λύση διχοτόμησης; Η έστω προτιμούν αυτή τη λύση παρά την ομοσπονδία η οποία εξ άλλου είναι στο τέλος τέλος, τουλάχιστον για τα σαράντα παρά ένα έτη που λέγαμε σκέτα λόγια. Ποιος άραγε θα προφέρει το ερώτημα από πλευράς κόμματος ή δημόσιου προσώπου; Πάντως και το σημειώσαμε επανειλημμένα τις τελευταίες εβδομάδες στα δελτία της 2ης Ανάγνωσης πληθαίνουν οι πολιτικοί και στις δύο πλευρές που αναφέρονται στην πιθανότητα αλλαγής της βάσης των συνομιλιών. Φυσικά σε επίπεδο πολιτών οι αντιλήψεις δεν είναι στατικές και εξαρτώνται από το συνολικότερο πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται τα πράγματα. Ας θυμηθούμε πόσος κόπος χρειάστηκε για να αναστραφεί το κύμα της επαναπροσέγγισης τα πρώτα χρόνια μετά το 2000 ως το 2004.

39 ΧΡΟΝΙΑ ΓΙΟΡΤΑΣΜΟΙ

Για την Τουρκία ο πόλεμος του 74 είναι ειρηνευτική επιχείρηση και γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 20 του Ιούλη με στρατιωτική παρέλαση στα κατεχόμενα στην οποία συμμετέχουν και στρατιωτικά αεροπλάνα και ελικόπτερα για να κάνουν εμφανή τον άνισο συσχετισμό στρατιωτικής ισχύος. Η απουσία του Ερντογάν είναι ίσως μήνυμα προς τους Τουρκοκύπριους ότι κρατεί απόσταση από τις αντιπαλότητες που οξύνονται λόγω των εκλογών της 28ης Ιουλίου. Ο αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβέρνησης Αταλάι που μίλησε στις εκδηλώσεις επανέλαβε τις τουρκικές θέσεις. Συνοπτικά δηλαδή είπε ότι υπάρχουν δύο λαοί και ότι δεν πρόκειται να γίνει δεκτή λύση στην οποία οι Τουρκοκύπριοι θα ελέγχονται από τους Ελληνοκύπριους. Είπε ότι η Τουρκοκύπριοι έκαναν ότι όφειλαν το 2004 και ότι η Ευρώπη άφησε ανεκπλήρωτες υποσχέσεις έναντι τους. Η Τουρκία συνεχίζει να ζητά ένα οδικό χάρτη για τις συνομιλίες και βλέπει κωλυσιεργία στην κυβέρνηση Αναστασιάδη. Το νέο στοιχείο στις τουρκικές θέσεις είναι ότι γίνεται αναφορά στην λύση ως τρόπου ξεπεράσματος της οικονομικής κρίσης.(Ο πρόεδρος της τουρκικής εθνοσυνέλευσης Τσιτσέκ βλέπει μάλιστα την οικονομική κρίση ως θετικό γεγονός γιατί βάζει και τις δύο πλευρές στο ίδιο επίπεδο). Το εφετινό στοιχείο το οποίο επανέλαβαν όλοι οι Τούρκοι πολιτικοί και ο κ Αταλάι βέβαια αφορά στο φυσικό αέριο:

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΘΕΤΗ

«Αν η ελληνοκυπριακή πλευρά επιμένει στην μονομερή εκμετάλλευση των πόρων που βρίσκονται στο νότιο μέρος του νησιού και μάλιστα να τις παρουσιάζει ως εγγύηση, τότε μπορεί να έρθει στην ημερήσια διάταξη η διαπραγμάτευση για λύση δύο κρατών, ανέφερε προσθέτοντας ότι με την στήριξη της Τουρκίας οι Τουρκοκύπριοι θα υπερασπιστούν τα δικαιώματα που έχουν πάνω στους φυσικούς πόρους του νησιού και θα πάρουν το μερίδιό τους».

Το απόσπασμα αυτό χρειάζεται δεύτερες αναγνώσεις. Το ότι οι Τουρκοκύπριοι δικαιούνται μέρος των εσόδων από τους υδρογονάνθρακες είναι δεκτό και από την ελληνοκυπριακή πλευρά αλλά μετά την λύση του Κυπριακού. Στα λεγόμενα του κ Αταλάι όμως είναι σαφής η απειλή ότι η Τουρκία θα βοηθήσει τους Τουρκοκύπριους να πάρουν το μερίδιο τους. Εξ άλλου όπως είναι γνωστό η Τουρκία ανακοίνωσε τουρκικές έρευνες για υδρογονάνθρακες μέσα στην Κυπριακή ΑΟΖ στα οικόπεδα 2 και τρία που είναι κάτω από τη ακτογραμμή Λάρνακας Λεμεσού.

Υπάρχει όμως μια προφανής αντίφαση. Αν τα δύο κράτη στα οποία αναφέρετε ο κ Αταλάι είναι περίπου στο έδαφος όπως περίπου καθορίζεται από την πράσινη γραμμή σημαίνει ότι το μελλοντικό τουρκοκυπριακό κράτος δεν θα έχει ΑΟΖ με αέρια (σύμφωνα με όσα είναι γνωστά μέχρι στιγμής). Γα πολλούς Ελληνοκύπριους μια διχοτόμηση με τα αέρια όλα στο ελληνοκυπριακό κράτος θα πρέπει να θεωρείται καλό παζάρι. Ειδικά αν επιστραφεί και το Βαρώσι ως ΜΟΕ.

Αν όμως ο κ Αταλάι εννοεί ότι θα πρέπει να έχει και το τουρκοκυπριακό κράτος ΑΟΖ με αέρια σημαίνει ότι απειλεί με μετατόπιση της γραμμής έτσι ώστε να πάρουν και οι Τουρκοκύπριοι ένα κομμάτι από τις νότιες ακτές. Εξ ου και οι έρευνες που έχουν ανακοινωθεί από την Τουρκία στα οικόπεδα 2 και 3 που είναι κάτω από τη Λάρνακα. Ουσιαστικά η οριζόντια γραμμή της διχοτόμησης η οποία έχει την γέννηση της ως ιδέα μέσα στη δεκαετία του 50 δεν αντιστοιχεί καθόλου με την νεώτερη γνώση για τους υδρογονάνθρακες. Αλλιώς η απόβαση του 1974 θα γινόταν στο Ζύγι. Αν φανταστούμε υπό τις περιστάσεις ένα νέο σκηνοθετημένο πόλεμο αντίστοιχο με εκείνο του 74 οι Ελληνοκύπριοι θα επιτεθούν και θα νικήσουν στην περιοχή της Μόρφου και θα υποχωρήσουν στην περιοχή της Λάρνακας.

Ή ΜΗΠΩΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΦΕΡΕΙΑΚΗ;

Ο Κ Βενιζέλος στον φιλελεύθερο της Κυριακής είναι πεπεισμένος ότι οι Τούρκοι δεν ενδιαφέρονται για το Κυπριακό αυτό καθ' εαυτό αλλά αντίθετα το χρησιμοποιούν για να κερδίσουν στο μεγάλο διακύβευμα που είναι οι υδρογονάνθρακες . Αν στον

αντίποδα θεωρήσουμε ότι για τους Ελληνοκύπριους το μεγάλο διακύβευμα είναι το Κυπριακό η επιστροφή των προσφύγων και όχι τα αέρια ίσως να υπάρχει τρόπος να περάσουμε από την διζωνική στην πολύ - περιφερειακή ομοσπονδία έτσι ώστε όλοι οι πρόσφυγες να επιστρέψουν στα σπίτια τους και άρα να επιστρέψουν και οι Τουρκοκύπριοι σε μικρές ομόσπονδες πολιτείες στο νότο και να πάνε και οι Κερυνιώτες και οι άλλοι πρόσφυγες σε ελληνοκυπριακές μικρές πολιτείες στο Βορρά. Με τις κατάλληλες εγγυήσεις ίσως οι Τουρκοκύπριοι δεχτούν να επιστρέψουν και στις συμφωνίες της Ζυρίχης.

Συνοπτικά μπορούμε να πούμε ότι όπως στη δεκαετία του 50 πολλοί θεώρησαν ότι η Ιστορία ήλθε σε σύγκρουση με την Γεωγραφία έτσι και τώρα έχουμε κάτι ανάλογο.

Μια σκέψη που επιβάλλεται να κάνουμε είναι αν οι υδρογονάνθρακες ήταν αποφασιστικός παράγοντας στις πολιτικές αποφάσεις στα δημοψηφίσματα του 2004. Αν για τους κοινούς θνητούς οι υδρογονάνθρακες ήταν εκτός οριζόντων το 2004, δεν ήταν ενδεχομένως για τους πολιτικούς ή για όλους τους πολιτικούς. Για παράδειγμα ο Σερντάρ Ντενκτάς ήταν ενήμερος σύμφωνα με πρόσφατη συνέντευξη του. Αν η Τουρκία ενεργούσε το 2004 λαμβάνοντας υπόψη τους υδρογονάνθρακες σημαίνει ότι η αποδοχή της Ομοσπονδίας ως λύσης δεν είχε τόσο σχέση με το πέρασμα από τις κεμαλικές κυβερνήσεις στον Ερτογάν αλλά είναι πιο διακομματική και σταθερή αλλαγή. Το ίδιο ισχύει για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας.

Όταν η Τράπεζα Κύπρου έδινε δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις στις «επιχειρησεις ανάπτυξης γης», μάλλον περίμεναν ότι θα μας τα φορτώσουν και αυτά…

«Δάνεια δισεκατομμυρίων ευρώ χωρίς επαρκή ανάλυση κινδύνων, με επιφανειακή και ελλιπή μελέτη δεδομένων και χωρίς ολοκληρωμένες εξασφαλίσεις, έδωσε η Τράπεζα Κύπρου σε Κύπρο και Ελλάδα την περίοδο της φούσκας των οικονομιών των δυο χωρών, αλλά και αργότερα όταν εισήλθαν για καλά στην δίνη της κρίσης. Σήμερα πολλά από τα δάνεια αυτά επιβαρύνονται με επισφαλειες, αρκετά θεωρούνται δύσκολα εισπράξιμα και άλλα έχουν ήδη τοποθετηθεί «σε οριστική καθυστέρηση» […..] Ο δανεισμός των 36 επιχειρήσεων από 309 εκατομμύρια το 2006 έφθασε το 1.8 δις το 2011. Ενώ η χρηματοδότηση και η αποπληρωμή ήταν προβληματική η διοίκηση της Τράπεζας Κύπρου δεν διενεργούσε προβλέψεις ή ήταν ελάχιστες.

http://www.philenews.com/el-gr/top-stories/885/154536/asydoti-daneiodotisi-stis-epicheiriseis

(Θ. Θειοπούλου, Φιλελεύθερος, 20/7/2013)

Τα δάνεια της Τράπεζας Κύπρου ως βάρος για την οικονομία: ανάμεσα στα συμφέροντα των developers και τα funds

Η είδηση και το θέμα της βδομάδας περιστράφηκε γύρω από την πληροφορία ότι υπήρχε σχέδιο, το οποίο συζητήθηκε και με την τρόικα για διαχωρισμό της Τράπεζας Κύπρου σε δυο τράπεζες – μια τράπεζα ακινήτων και μια εμπορική. Η συζήτηση για το θέμα συνοδεύτηκε από μια αποκάλυψη και μια έμμεσα συγκαλυμμένη ταξική συζήτηση. Η αποκάλυψη με πρωτοσέλιδο δημοσίευμα της

εφημερίδας Φιλελεύθερος για τα επισφαλή δάνεια των μεγάλων ιδιοκτητών γης για ανάπτυξη [developers]. Η ταξική αντίδραση της συγκεκριμένης ομάδας ήταν άμεση: Αμέσως, αντέδρασε ο αρχιεπίσκοπος, ο πιο μεγάλος μέτοχος της προηγούμενης μορφής της Τράπεζας Κύπρου και ακολούθησε ο ΔΗΣΥ – τα υπόλοιπα κόμματα εξέφρασαν ενδοιασμούς, που είχαν να κάνουν με το πώς θα επηρέαζε τους μικροϊδιοκτήτες και το πώς θα εσυζητείτο το θέμα. Η κυβέρνηση φάνηκε διχασμένη – ενώ ο ΔΗΣΥ στηρίζει τους μεγαλοϊδιοκτήτες, η κυβέρνηση ήταν πιο επιφυλακτική σύμφωνα με το πρωτοσέλιδο του Πολίτη στις 23/7, όπου αναγνώριζε ότι οι «ντεβέλοπερς» μπλόκαραν προσωρινά το σχέδιο, αλλά, σύμφωνα με την εφημερίδα, ο κ. Αναστασιάδης απλώς στήριξε την αναβολή απόφασης μέχρι να εγκριθεί συμβούλιο από τους νέους μετόχους. Διότι από την άλλη, υπάρχουν σαφώς και συμφέροντα, που θεωρούν σωστή την απόφαση ή όπως το κωδικοποίησε η Καθημερινή «Επενδυτικό φλερτ για την Τράπεζα Κύπρου». Κάποιοι, προφανώς, θέλουν να πάρουν την θέση των τοπικών developers.

Οι developers μπορεί να φορούν τώρα το μανδύα της υπεράσπισης των κοινών θνητών, ή ίσως και της τοπικής αγοράς, αλλά είναι η δική τους φούσκα που απειλεί να παρασύρει και τους υπόλοιπους - έχοντας συσσωρεύσει γη και ακίνητα, τα οποία τώρα δεν μπορούν να πληρώσουν, δημιουργούν ουσιαστικά με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια τους μια τεράστια τρυπά επισφαλειων στην τράπεζα. Για αυτό άλλωστε και το μεταβατικό συμβούλιο εστίασε ουσιαστικά σε αυτά τα είδη υποθηκών. Η προσπάθεια να ταυτιστεί η τράπεζα ακινήτων με την εκποίηση περιουσιών είναι εν μέρει παραπλανητική – η εκποίηση θα γίνει, αν δεν απαλλαγεί κάπως η τράπεζα από τον όγκο των επισφαλειων των developers που, αφού πρωτοστάτησαν στην φούσκα των ακινήτων πριν το 2008, ζητούν τώρα να τους ενισχύσει το κράτος – και θέλουν βασικά να φορτώσουν το πρόβλημά τους στους υπόλοιπους. Το ότι η κυβέρνηση είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στην επιρροή αυτής της ομάδας - που συμπεριλαμβάνει και τον υπουργό εσωτερικών, αλλά και άλλους της ηγετικής ομάδας του ΔΗΣΥ - φαίνεται και από το πρόσφατο παραπάνω των κτηματομεσιτών – ουσιαστικά, η κυβέρνηση πριμοδοτεί την αγορά μόνο από developers όσον αφορά στους ξένους:

> *«Η αγορά ακινήτων έχει επηρεαστεί σοβαρά από τον πρόσφατο κανονισμό του υπουργείου εσωτερικών σύμφωνα με τον οποίο είναι υποχρεωμένοι οι αγοραστές από τρίτες χώρες να αποκτούν ακίνητο που πωλείται για πρώτη φορά κι αυτό όχι από ιδιώτες, αλλά από επιχειρηματίες ανάπτυξης γης»* Σ. Κουρουκλίδης, αντιπρόεδρος

Παγκύπριου Συνδέσμου Κτηματομεσιτών [Καθημερινή, σελ. 12, Οικονομική Κ.]

Η αποκάλυψη: Το πρόβλημα των δανείων σε επιχειρηματίες ακινήτων και ανάπτυξης γης ως η συνέχεια της φούσκας των ακινήτων – που ακολούθησε το χρηματιστήριο

Το ότι τα μπόνους των τραπεζιτών συνέχισαν χωρίς μείωση, ακόμα και όταν η κυπριακή οικονομία βρέθηκε υπό πίεση ήταν κάτι που ομολογήθηκε πριν δύο βδομάδες στις καταθέσεις αξιωματούχων της τράπεζας. Το ότι, όμως, η Τράπεζα Κύπρου συνέχιζε μια πολιτική επέκτασης και δανείων στη «βιομηχανία ανάπτυξης γης» σε μια περίοδο, που το κλίμα στην Ευρώπη ήταν ήδη δύσκολο και αναμενόταν να αρχίσουν απαιτήσεις για απόδειξη της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, είναι κάτι που μέχρι τώρα συγκαλύφθηκε έντεχνα σε σχέση με την Τράπεζα Κύπρου. Εν μέρει, διότι τα σκάνδαλα στη Λαϊκή ήταν κραυγαλέα, εν μέρει και διότι η εκεί παρουσία του Βγενόπουλου έδινε ένα εύκολο στόχο. Από την άλλη, οι μεγαλομέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου είχαν μεγάλα συμφέροντα και έτσι εμπόδιζαν, είτε τη δημοσιοποίηση, είτε τη διερεύνηση των σκανδάλων στο εσωτερικό της τράπεζας. Το ότι λ.χ. γίνονται τόσες καταθέσεις αξιωματούχων της τράπεζας και δεν τίθενται απλές ερωτήσεις, όπως πόσα δάνεια δίνονταν σε μέλη του ΔΣ είναι εκφραστικό. Όπως και το ότι δεν γίνεται καμιά συζήτηση ή ερώτηση γιατί απορρίφθηκε η πρόταση του Ριμπολόβλεφ τον Σεπτέμβριο του 2011 για επένδυση 800 εκατομμυρίων στην τράπεζα.

Το Σάββατο 20/7, ο Φιλελεύθερος μετά από καιρό είχε ένα όντως αποκαλυπτικό άρθρο της κ. Θ. Θειοπούλου - από τις λίγες δημοσιογράφους που κατέγραψε τουλάχιστον την κατάσταση των τραπεζών όταν άλλοι σιωπούσαν - για τα δάνεια της τράπεζας Κύπρου. Το πρωτοσέλιδο κείμενο αναφέρεται σε 36 εταιρείες, που πήραν δάνεια και παρά το ότι από το 2006 μέχρι το 2011, η οικονομία πέρασε - όπως σωστά αναφέρεται - από τη φούσκα - των ακινήτων - στην επίδραση της εισαγόμενης παγκόσμιας κρίσης, τα δάνεια αυξάνονταν, αναδιαρθρώνονταν και συνέχιζαν χωρίς - όπως αναφέρει ο εσωτερικός ελεγκτής της τράπεζας - να υπάρχουν ικανοποιητικές εξασφαλίσεις. Το δημοσίευμα, βέβαια, μπορεί να διέρρευσε ακριβώς μέσα στα πλαίσια των συζητήσεων για τα προβλήματα των μη-εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά πρόσφερε ένα ιστορικό πλαίσιο για να κατανοηθεί το πρόβλημα της Τράπεζας Κύπρου εξελικτικά. Συχνά λ.χ. η αύξηση του ποσού των δανείων από το 2006, ήταν πολλαπλάσια του ποσού του 2006 – δείχνοντας ουσιαστικά πως χρησιμοποιούσε η τράπεζα τη ρευστότητα, που είχε και την οποία είχε αποκτήσει και με πιέσεις το 2009:

ενώ αρνείτο να παραχώσει χαμηλότοκα δάνεια σε μεσαίες επιχειρήσεις, προχωρούσε σε μαζικά δάνεια σε μεγαλοεπιχειρηματίες – και σε Κύπρο και σε Ελλάδα. **Η αύξηση των δανείων από το 2006 μέχρι το 2011 ήταν εντυπωσιακή,** όπως φαίνεται και από τον πίνακα πιο κάτω όπου κωδικοποιήθηκαν τα στοιχεία που ανέφερε το κείμενο του Φιλελεύθερου: στις πρώτες τέσσερις περιπτώσεις **η αύξηση είναι γύρω στις 6-8 φορές το ποσό του 2006 – ενώ στις περιπτώσεις 5, 6 και 7 η αύξηση φαίνεται να αγγίζει ή να ξεπερνά το 20πλασιο ποσό.** Ακολουθούν πιο ήπιες συγκριτικά περιπτώσεις είτε διατήρησης του ίδιου ποσού, είτε διπλασιασμού ή τριπλασιασμού, αλλά σε χαμηλά επίπεδα.
Στην τρίτη στήλη φαίνονται οι ανησυχίες του ελεγκτή της τράπεζας για τις εξασφαλίσεις – και τον κίνδυνο να μην έχει η τράπεζα τρόπο ανάκτησης των κεφαλαίων της. Αυτή η αλόγιστη επέκταση ήταν, ουσιαστικά, το υπόστρωμα της κατάρρευσης της τράπεζας – διότι τα ομόλογα ήταν το πιο εξόφθαλμο πρόβλημα. Πίσω από αυτό υπήρχε η φούσκα των ακινήτων, που στήθηκε πριν το 2008 και την οποία συντηρούσαν οι developers και οι ξενοδόχοι.

Τα ποσά που αναφέρονται είναι αξιοσημείωτα γιατί δείχνουν και την πρακτική της τράπεζας να συνεχίζει να δίνει δάνεια με την ελπίδα της τελικής πληρωμής ή κάποιου διακανονισμού. Οπότε, οι ό,ποιες συγκρίσεις αναγκαστικά θα πρέπει να γίνουν και σε αυτό το πλαίσιο. Είναι ενδιαφέρον, επίσης, ότι αναφέρεται και μια περίπτωση «σχέσης» επιχειρηματία με μέλος του ΔΣ, ενώ όπως αποκαλυφθηκε τελικα ότι η περιπτωση 3, Aristo developers, αφορα την εταιρεια στην οποια εμπλεκεται και ο πρωην Προεδρος της Τραπεζας. Στην ερευνητικη της Τεταρτης 23/7 δοθηκαν τελικα σχετικα στοιχεια. Εν μέρει τα στοιχεία δείχνουν και κακή εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης - και αποκαλυπτικό για τους τραπεζίτες, που κατά τα άλλα ήθελαν μέτρα λιτότητας από την υπόλοιπη κοινωνία - αλλά και μια σαφή τάση κερδοσκοπίας, που μάλλον, δείχνει και την τοπική εκδοχή της νοοτροπίας των Ιρλανδών τραπεζιτών, ότι θα τους ξελάσπωνε το Δημόσιο.

Ο πιο κατω πινακας δημιουργηγθηκε με βαση τις αναφορες του δημοσιευματος το Σαββατο και συμπληρωθηκε με βαση τα τεκμηρια που αναφερθηκαν στην επιτροπη την Τεταρτη 23/7 από τον κ. Η. Ηρακλεους υπευθυνο «υπηρεσιας πιστωτικου κινδυνου στην τραπεζα. http://www.philenews.com/el-gr/top-stories/885/155147/sto-mikroskopio-ta-daneia-kai-oi-diagrafes-tous-apo-tin-tr-kyprou

Εταιρεία:	**Υπόλοιπο 2006**	**υπόλοιπο 2011**	**Προβλέψεις ή σχόλια εσωτερικού ελέγχου για**

			αποπληρωμή ή λόγους επέκτασης
1. Κατασκευαστική εταιρεία: Δ. Μιχαηλ	1.47 εκατ	10.50 εκατ.	Προβλέψεις: 1.56
2. Κατασκευαστική εταιρεία Aristo developers	24.54 εκατ.	198. 58 έκατ	Δεν λήφθηκαν πρόβλεψες
3. Group εταιρειών Ακίνητα, ξενοδοχεία «Ανδρεα Δρακου»	16.96 εκατ.	114 εκατ.	Χορηγήσεις προβληματικές για 10 χρόνια. Τα δάνεια με αναχρηματοδοτήσεις και παρατάσεις
4. Επιχείρηση - συγκρότημα	9.8 εκατ.	63.54 εκατ.	Το συγκρότημα δεν έχει ικανότητα αποπληρωμής. Η τράπεζα όμως συνέχισε την χρηματοδότηση για κάλυψη ρευστοτικων αναγκών.
5. Κατασκευαστική εταιρεία: Χασαπης developers	5.6 εκατ.	130.7 εκατομ.	Προβλέψεις: 44.58 εκατ. Ικανότητα αποπληρωμής «βασίστηκε σε ατεκμηρίωτες και αισιόδοξες προβλέψεις». Υπάρχει δάνειο και για χρηματοδότηση Golf χωρίς να έχει εμπειρία η εταιρεία Πρόσθετα 27 εκατ. για αγορά γης.
6. «Εταιρεία» SZ Eliades	1.8 εκατομ.	38.93 εκατομ.	Παραχώρηση δανείων χωρίς

			διασφάλιση ικανότητας αποπληρωμής
7. «Εταιρεία» Quality Group	2.83 εκατ.	73.59 εκατ.	Πρόβλεψη: 27.85 εκατ. αποπληρωμή αμφίβολη. Έχουν γίνει «ομαλοποιήσεις λογαριασμών»
8. Γνωστος ομιλος τουριστικου κλαδου. Louis	31 εκατ.	114.41	Ατεκμηριωτες και πολύ αισιοδοξες προβλεψεις
9. Κατασκευαστική εταιρεία: Μ. Νεοφυτου	5 εκατ.	14.85 εκατομ.	«η τράπεζα παρασύρθηκε από κλίμα οικονομικής ευφορίας»
10. Μεγάλος όμιλος Συγκροτημα SFS που ασχολειται με χρηματιστηριακα	48.87 εκατομ.	80.68 εκατομ.	«Δανειοδότηση αδικαιολόγητη.. δεν προσκομίστηκαν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις»
11. Εταιρεία γνωστό όνομα στην αγορά» Prime Tel	33.5 εκατομ.	35.74 εκατ.	Απουσία «εμπράγματων εξασφαλίσεων»
12. Συγκροτημα Σταμπουλη, Πρωταρας		7.03 εκατ.	4.49 εκατ. δοθηκε δανειο για εξοφληση αλλης τραπεζας. Δημιουργουνται «εκκρεμοτητες» παρα τις ομαλοποιησεις.
13 Δάνειο σε επιχειρηματία με «σχέση» με πρώην αξιωματούχο της τράπεζας		13.09 εκατ.	Ικανότητα αποπληρωμής μη επαρκής και κίνδυνος πτώσης αξίας υποθηκευμένων

			ακινήτων
14. Εταιρεια Χατζηγιαννης στον Πρωταρα		31 εκατ.	Δεν υπαρχουν προβλεψεις. Η τραπεζα προσπαθησε να αποσπασει την επιχειρηση από ανταγωνιστες χωρις να τεκμηριωνεται η ικανοτητα αποπληρωμης εστω και των τοκων
15. «Γνωστή» Εταιρεία Δεν δοθηκαν στοιχεια στην ερευνητικη		51.02 εκατόν	Δεν έγιναν προβλέψεις. Έγιναν αναδιαρθρώσεις.
16. Εταιρεία… Και για αυτην δεν δοθηκαν στοιχεια		15.1 εκατομ.	Το δάνειο δόθηκε παρά τα σημάδια της κρίσης και τώρα ο δανεισμός αναδιαρθρώθηκε με καταβολή μόνο των τόκων
15. Εταιρεία		17.64 εκατομ.	Το δάνειο δόθηκε για να αποσπάσει η τράπεζα «μερίδιο αγοράς χορηγήσεων» από ανταγωνισμό. Ικανότητα αποπληρωμής δεν είναι επαρκής.

Η Κατάθεση Ηλι;αδη: ακόμα μια προσπάθεια μετατόπισης ευθυνών, με τα γνωστά κλισέ, αλλά και ενδιαφέρουσες διαφοροποιήσεις

Η κατάθεση του άλλοτε ισχυρού άνδρα της Τράπεζας Κύπρου αναμενόταν με ενδιαφέρον – ακόμα και στο εξωτερικό, προφανώς, όπου είναι δεδομένο ότι η κυπριακή κρίση είναι προϊόν του τραπεζιτικού τομέα. Σύμφωνα με ένα τηλεοπτικό δελτίο υπήρχε και συνεργείο της ιαπωνικής τηλεόρασης λ.χ. Το κυπριακό κοινό, βέβαια, έχει μια αμυδρή εικόνα ποιός είναι ο κ. Ηλιάδης, αφού η πληροφόρηση για τα σκάνδαλα των τραπεζών υπήρξε αποσπασματική. Ο κ. Ηλιάδης άλλωστε δεν ήταν

μόνο ο ισχυρός άνδρας μιας τράπεζας, αλλά και το άτομο που διαχειριζόταν εκατομμύρια – ανάμεσα στα οποία και τις επιχορηγήσεις των ΜΜΕ. Οπότε, θα ήταν και ενώπιον ενός κοινού, το οποίο χειραγωγούσε κάποτε. Τώρα, βέβαια, η δυσφορία για τις τράπεζες είναι διευρυμένη, οπότε και ο Ηλιάδης θα έπρεπε να μιλήσει.

Από το νούμερο Καρυδά στην επαγγελματική εμφάνιση Ηλιάδη

Η πρώτη εντύπωση από την παρουσία του κ. Ηλιάδη σε σύγκριση με τον συνεργάτη του κ. Καρυδά ήταν μια αρκετά πιο αξιοπρεπής παρουσία. Φάνηκε πιο συγκροτημένος και συνεπής – ο κ. Καρυδάς, αντίθετα, εμφανίστηκε μπροστά στην επιτροπή ως ένα είδος θεαματικού νούμερου με στόχο να κερδίσει εντυπώσεις με εύκολα πυροτεχνήματα – και το ότι κέρδισε και πρωτοσέλιδα στον Πολίτη ήταν εκφραστικό. Η ασυνέπειά του ήταν κραυγαλέα – από την μια κατηγορούσε την Alvarez and Marshal - γιατί προφανώς δεν του συμφέρει η έρευνα - ενώ από την άλλη, την επικαλείτο ενάντια στον Πατσαλίδη που φαίνεται να ήταν ο εσωτερικός του αντίπαλος στην τράπεζα. Από τον Αύγουστο του 2012, αποφάσισε ότι θα αμύνεται φτιάχνοντας κλίμα κερκίδας – και ο Πολίτης του πρόσφερε από τότε πρωτοσέλιδο χαλί. Έτσι, ο αρμόδιος για τους κίνδυνους στην τράπεζα επέμενε να αναφέρεται σε αίτηση δανείου από την Ομόνοια - η οποία απορρίφθηκε - ως ένα είδος ενοχοποιητικού στοιχειου. Χωρίς να αναφέρει λ.χ. αν άλλα σωματεία είχαν δάνεια, ή πόσο ήταν το χρέος του προέδρου της Ομόνοιας, αν εξυπηρετείτο κλπ. Ο Ηλιάδης, αν και, όπως θα δούμε. προσπάθησε επίσης να μετατοπίσει ευθύνες, φάνηκε σαφώς πιο αξιοπρεπής, πιο συγκροτημένος – συμπεριφέρθηκε ως ο επικεφαλής της τράπεζας που υπερασπιζόταν και νομικά, αλλά και ευρύτερα την περίοδό του. Έτσι, όταν ρωτήθηκε για το θέμα των δανείων που διαγράφηκαν, ήταν σαφής ότι αυτή είναι μια πρακτική που ακολουθείται γενικά – δεν είπε, βέβαια, ότι μέσα από τις ανανεώσεις δανείων, η τράπεζα έβγαζε συνήθως και αρκετά κέρδη, αλλά ξεκαθάρισε ότι μια συμφωνία για κλείσιμο ενός θέματος, είναι μέσα στην πρακτική - κερδοφορίας ή περιορισμού των ζημιών - των τραπεζών. Και ήταν επίσης σαφής ότι η σχέση του τέως προέδρου της Ομόνοιας με την τράπεζα ήταν συνεπής – και άλλωστε, αν προχωρούσε το θέμα θα φαινόταν ότι μπροστά στα δάνεια των εκατοντάδων εκατομμυρίων ο κ. Μιλτής ήταν μικρός παίκτης. Αναφέρθηκε επίσης και στις διαγραφές ανάλογων δανείων από όλους τους πολιτικούς χώρους.

Ιδού η αναφορά από την ανταπόκριση της Καθημερινής:

> *"Για την περίπτωση της Cycan, ο κ. Ηλιάδης αναφέρει πως η εταιρεία δεν υπήρχε για πολλά χρόνια και δεν μπορούσε να εισπραχθούν τα λεφτά. Αυτή η εταιρεία ήταν συνδεδεμένη με τον Αχιλλέα Κυπριανού, ενώ η Επιτροπή έθεσε ερώτημα και για εταιρεία συνδεδεμένη με τον βουλευτή*

του ΔΗΣΥ, Σωτήρη Σαμψών."Αυτές είναι περιπτώσεις του 1980", απάντησε ο κ. Ηλιάδης. "Δεν χρηματοδοτήσαμε ούτε δήμους, ούτε κόμματα, ούτε ποδοσφαιρικές ομάδες, ελάχιστα στις διαφημιστικές, ούτε στα media" Μας ειπώθηκε πως ο κ. Νεοφύτου που είχε σχέση με την Ομόνοια είχε πολλά χρέη προς την τράπεζα. "Όσο ήμουν εγώ στην τράπεζα, οι υποχρεώσεις του κ. (Μιλτιάδη) Νεόφυτου, εξυπηρετούνταν κανονικά"

Ο κ. Ηλιάδης ως ο κ. Βγενόπουλος της Τράπεζας Κύπρου;

Κατά τα άλλα, ο κ. Ηλιάδης υιοθέτησε τη γραμμή της άρνησης ότι ο ίδιος έδωσε οδηγίες για τα ομόλογα το 2009 -10 – η άμυνά του εδώ βασίστηκε σε δυο κινήσεις: ότι η αγορά ήταν μέρος, δήθεν, μιας συνεχούς κίνησης της ρευστότητας της τράπεζας και την άρνησή του ότι έδωσε την εντολή επαναγοράς. Η πρώτη δικαιολογία, βέβαια, είναι υπεκφυγή – ένας πανίσχυρος επικεφαλής σαφέστατα πρέπει να ήξερε που πήγαινε το σκηνικό με την Ελλάδα. Αλλά ήταν και ο ίδιος δεσμευμένος, αφού εκεί έκανε την φήμη του με την επέκταση της Τράπεζας Κύπρου. Και το θέμα των μιζών στη δευτερογενή αγορά είναι ένα ανοικτό θέμα που δεν φάνηκε να συζητήθηκε. Αν και σε αυτό το θέμα ο κ. Πικής ήταν, σχετικά, καλά προετοιμασμένος: του αντιπαρέβαλε έστω μια αξιολόγηση των Moodys ως παράδειγμα ότι η ελληνική κρίση δεν ήταν κάτι το μυστικό.

Η στρατηγική του Ηλιάδη να αρνείται την ατομική ευθύνη φάνηκε και στις αναφορές του για τον κ. Ορφανίδη, ο οποίος ήταν συνεργάτης του την εποχή της παντοδυναμίας. Άφησε, σαφώς, αιχμές ότι ο κ. Ορφανίδης δεν παρέβηκε συστηματικά για το θέμα των ομολόγων - πέρα από μια γενική επιστολή τον Μάρτιο του 2010 - ενώ άφησε και αιχμές για το ότι δεν μπλόκαρε την αγορά της Uniastrum. Σε αυτό το πλαίσιο, εμφανίστηκε σχεδόν όπως τον Βγενόπουλο – ισχυριζόμενος ότι, ενώ αυτός ήταν σε θέση εξουσίας, η τράπεζα δεν είχε πρόβλημα και μετά ήρθε το χάος. Εδώ, η ερευνητική επέδειξε αδυναμία να του υποδείξει ότι η αιτία της απόλυσης του, αλλά και της αναγκαστικής προσφυγής της Κύπρου ως χώρα στον μηχανισμό στήριξης - και την τρόικα - ήταν η προσφυγή της Τράπεζας Κύπρου στο κράτος για ενίσχυση με μισό δις, ενώ μόλις λίγες μέρες πριν η διεύθυνση της τράπεζας δήλωνε άλλα.

Κατά τα άλλα, όμως, ο κ. Πικής φάνηκε να ξεφεύγει κάπως από τη στάση παρακολούθησης των μονόλογων των τραπεζιτών και να ρωτά με στοιχεία – έτσι, στην προσπάθεια του Ηλιάδη να αποφύγει την ατομική ευθύνη, του

αντιπαράβαλε επιστολή, όπου ζητούσε ουσιαστικά την απόλυτη ευθύνη/εξουσία.

Ο κ. Ηλιάδης αρνήθηκε ότι είχε πρόβλημα η Τράπεζα Κύπρου – ή έστω ανάλογο της Λαϊκής - αλλα και πάλι εδώ δεν πιέστηκε σε σχέση με την προσφυγή για στήριξη το 2012 - ενώ τα άλλα σκάνδαλα της τράπεζας -- Uniastrum, Transylvania - προσπάθησε να τα αποφύγει – ενώ δεν ρωτήθηκε για τα δάνεια στους developers.
Ρωτήθηκε για την προσωπική του κατάσταση – κάτι που δεν έγινε για τον κ. Αριστοδήμου. Είναι θετικό, βέβαια, για την επιτροπή ότι ρώτησε μεν, αλλά το αίσθημα της ανισομερούς εστίασης - που φάνηκε έντονα και στις ερωτήσεις για τα δημόσιο-οικονομικά - παραμένει. Στο θέμα των προσωπικών του εισοδημάτων, ο κ. Ηλιάδης φάνηκε να πάσχει ακόμα από το σύνδρομο μιας αυτοκρατορικής υπεροψίας. Το επιχείρημα ότι του έδωσαν μπόνους που δεν ήθελε, ακούγεται κάπως αστείο με δεδομένο ότι όπως ειπώθηκε προηγουμένως άλλαξε όλο το σύστημα μπόνους στα πλαίσια της δικής του ανόδου. Και ιδιαίτερα, αν συγκριθεί η δήλωση με το ποσό του ταμείου προνοίας, το οποίο διεκδικεί – ένα ποσό 2.3 εκατομμυρίων δεν είναι ένα ευκαταφρόνητο ποσό. Αφορά σε δάνεια, που συζητούνται ως υπέρογκα. Η αναφορά σχολιάστηκε στον τύπο την επόμενη μέρα, αλλά στις τηλεοπτικές παρουσιάσεις το βράδυ, πέρασε στα μικρά και αποσιωπήθηκε. Προφανώς, μια μερίδα δημοσιογράφων θέλει να αποκρύπτει τα μπόνους – και προτιμά ατάκες για επιθέσεις αλλού.

Η φτώχεια της κυπριακής δημοσιογραφίας: Ανάμεσα στην άγνοια και την κατά παραγγελία εστίαση

Μια ενδιαφέρουσα εστίαση της επιτροπής αφορούσε το θέμα της Uniastrum, της ρωσικής τράπεζας, η οποία αγοράστηκε το 2008, ενώ η τιμή της μειωνόταν. Σε αυτό το θέμα, ο κ. Ηλιάδης φάνηκε εμφανώς αμυντικός και προσπάθησε να αποφύγει το θέμα – ανοίγοντας την παλέτα των εσωτραπεζικών αντιπαραθέσεων και προς την πλευρά του Χ. Σταυράκη, ενώ στην γενική του έμφαση φαίνεται να τα είχε με τον κ. Κυπρή και φυσικά με τον Π. Δημητριάδη – ο οποίος εστίασε πάνω στα προβλήματα και στις ατασθαλίες της τράπεζας, μετά την προσφυγή της, τον Ιούνη του 2012, για στήριξη από το κράτος και την ήδη σχεδόν κατάρρευση της Λαϊκής την ίδια περίοδο. Κάτω από την πίεση των ερωτήσεων, ο Ηλιάδης έπεσε στο χαμηλό επίπεδο πια των συγκυριακών

αναφορών – έτσι σε μια αμυντική κίνηση επικαλέστηκε ρητορικά ότι ο πρώην πρόεδρος πήγαινε σε εκδηλώσεις της τράπεζας, ενώ ο κ. Κάρογιαν - τότε πρόεδρος της βουλής - τον συνεχάρηκε για την αγορά την ρωσικής τράπεζας. Αυτά, βέβαια, είναι αστείες υπεκφυγές – ο πολιτειακοί αξιωματούχοι, όπως και διάφοροι άλλοι μπορούν να πηγαίνουν σε εκδηλώσεις ή να δίνουν ρητορικά συγχαρητήρια - τότε μάλιστα η αντιπολίτευση κατηγορούσε την κυβέρνηση ότι δεν έδειχνε "ευαισθησία" για τον τραπεζιτικό τομέα - αλλά δεν είναι οι αρμόδιοι να ξέρουν για τα οικονομικά δεδομένα. Εδώ, ο κ. Ηλιαδης πρέπει να ένοιωσε πιεσμένος, αφού τελικά προσπάθησε να αποδώσει ευθύνη και στο άτομο που κατάγγειλε αρχικά το σκάνδαλο της Uniastrum, τον κ. Σταυράκη. Η αναφορά του βέβαια ήταν προσεκτική – δεν μπορούσε να του αποδώσει ευθύνη, αφού ο Σταυράκης δεν ήταν καν στην τράπεζα, όταν έκλεισε η συμφωνία και την είχε καταγγείλει γραπτώς στο βιβλίο του από το 2012 – ενώ επικαλείται και μαρτυρία του κ. Χ. Πατσαλίδη του υπ. Οικονομικών ότι προσπάθησε να πείσει τον κ.Ορφανίδη να μην την εγκρίνει. Οπότε, άνοιξε το θέμα προς την κατεύθυνση ότι υπεύθυνος για το γενικότερο άνοιγμα στη Ρωσία ήταν ο Σταυράκης. Δεν ήταν, βέβαια, στο επίπεδο του τσίρκου του κ. Καρυδά, αλλά ήταν ανάλογη κίνηση μετατόπισης ευθύνης με στόχο την αλλαγή θέματος στην συζήτηση. Άλλο είναι το άνοιγμα στη Ρωσία και άλλο η συγκεκριμένη τράπεζα.

Όσον αφορά στην ερευνητική είναι ενδιαφέρον, που άνοιξε το θέμα με δεδομένο ότι είχε πάρει και απόφαση να μην ασχολείται με θέματα που βρίσκονται ενώπιον της δικαιοσύνης.

Τα ΜΜΕ, αμέσως, μετά έδειξαν τις αδυναμίες και τις προκαταλήψεις που τα χαρακτηρίζουν – την επόμενη, όμως, στις εφημερίδες υπήρχε μια πιο ισορροπημένη εικόνα. Ίσως να μεσολάβησαν και τα σχόλια στο ίντερνετ. Στον online Φιλελεύθερο και Πολίτη πάντως οι τίτλοι εστίαζαν στο …Σταυράκη. Είναι αστείο μετά από τόσους μήνες συζήτηση να εκλαμβάνει κάποιος την αναφορά του κ. Ηλιάδη ως αιχμή ότι έκανε την πώληση ο Σταυράκης. Προφανώς, μερικοί ήθελαν να μεταφερθεί η επίθεση στο Σταυράκη. Αλλά υπήρχε και η άλλη επέκταση. Στο ΡΙΚ και σε μικρότερο βαθμό στο Σίγμα λ.χ. η αναφορά στον πρώην πρόεδρο θεωρήθηκε θέμα. Μερικοί φαίνονται λες και ειναι σε καθήκον να αναζητουν οτιδηποτε για να πουν κατι αρνητικο για τον ..Χριστόφια. Πλησιάζει όντως τα όρια της κωμωδίας. Και αυτό, όμως, ίσως να μην είναι μόνο έκφραση στενοκέφαλης κομματικής προπαγάνδας.. Δεν είναι

τυχαίο, άλλωστε, που για τόσα χρόνια τα ΜΜΕ συγκάλυπταν τα σκάνδαλα των τραπεζών. Ο κ. Ηλιάδης είχε γερές προσβάσεις στο χώρο των ΜΜΕ, όπως και ο κ. Βγενόπουλος…

Προσπάθησε αυτήν τη φορά ο κ. Πικής;

Ο Α. Παράσχος έγραψε το εξής: «Πήγε στην Ερευνητική ο Α. Ηλιάδης, αλλά η Ερευνητική ήταν ωσεί παρούσα! Αντί να ρωτήσουν αυτά που έπρεπε επιβεβαίωσαν απλά ότι δεν μπορούν...» Εν μέρει έχει δίκαιο ότι, όντως, η επιτροπή έχει αδυναμίες όσον αφορά και στην κατανόηση των δεδομένων – μια συζήτηση που προέκυψε για τη ρευστότητα ήταν εκφραστική. Όχι γιατί κατ' ανάγκη είχε δίκαιο ο κ. Ηλιάδης, αλλά ίσως για το αντίθετο – γιατί μπορούσε να υιοθετεί μια ρητορική που δεν ήταν οικεία στις γνώσεις της επιτροπής. Γι' αυτό άλλωστε εξαπέλυσε τόσες επιθέσεις εναντίον του κ. Δημητριάδη. Εκείνος προφανώς ξέρει πολύ καλύτερα και τους όρους και το παιχνίδι και εκεί δεν μπορεί ο κ. Ηλιάδης να υιοθετεί το ύφος της «γνώσης». Στο blog[1] ενός δημοσιογράφου της «Οικονομικής Καθημερινής» υπήρχε ένα πιο αναλυτικό κείμενο με τίτλο: «Τι (δεν) έγινε στην Ερευνητική». Το κείμενο κάνει επίσης αναφορά στο ότι η έλλειψη ειδίκευσης και κατανόησης εκ μέρους των μελών της επιτροπής οδηγούσε συχνά την συζήτηση σε αδιέξοδο. Εστιάζει, όμως, σε δύο βασικές κατηγορίες όσον αφορά στο τί δεν συζητήθηκε:

1. στο ότι δεν ρωτήθηκε ο κ. Ηλιάδης για το απόκρυψη των δεδομένων και μετά την εκβιαστική κίνηση να ζητήσει η τράπεζα στήριξη τον Ιούνιο του 2012
2. και στο ότι δεν έγινε καμία αναφορά στα δάνεια στους «επιχειρηματίες ανάπτυξης γης», που συνιστούν τη φούσκα, που απειλεί ντε φάκτο να οδηγήσει την τράπεζα στην κατάρρευση – κάτι που ήταν και η αποκάλυψη της βδομάδας έτσι και αλλιώς.

Όμως, θα πρέπει επίσης να ειπωθεί ότι αυτή την φορά με όλες τις δεδομένες ελλείψεις ο κ. Πικής φάνηκε ότι προσπάθησε κάπως να ζητήσει εξηγήσεις από έναν τουλάχιστον από τους τραπεζίτες – ιδιαίτερα άμα συγκρίνει κάποιος το πώς αντιμετώπισε λ.χ. τον κ. Καρυδά και προηγουμένως τον κ. Σαρρή η διάφορα είναι αισθητή. Μένει, βέβαια, το ερώτημα γιατί είχαν ευνοϊκή μεταχείριση εκείνοι – αλλά και άλλοι συγκριτικά. Αλλά αυτό θα φανεί και στο

[1] http://fortheisland.wordpress.com/2013/07/23/%CF%84%CE%B9-%CE%B4%CE%B5%CE%BD-%CE%AD%CE%B3%CE%B9%CE%BD%CE%B5-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE/

γενικότερο πλαίσιο – αν ήταν επιλογή ή στο πλαίσιο του «προχωρώ μαθαίνοντας». Αν δοκιμάσει μάλιστα η επιτροπή να μάθει και το πώς αξιολογούνται τα δάνεια, ίσως γλιτώσει και από την εικόνα ότι τους χειραγωγούσε ο κ. Καρυδάς – και ο ό,ποιος κ. Καρυδάς του μέλλοντος.

Στην συνάντηση της 23/7 ο κ. Πικης κινήθηκε σχεδόν άμεσα να διορθώσει το λάθος της μη αναφοράς στα δάνεια – δεν κάλεσε βέβαια ξανά τον κ. Ηλιαδη, αλλα κάλεσε τους αρμόδιους της τράπεζας για τον «πιστωτικό κίνδυνο» και τις διαγραφές δανείων. Και ενώ η εικόνα έγινε σαφής στην ολότητα της σαν μέρος πρακτικών όσον αφορά τα δάνεια, η επίμονη του με την Ομόνοια μάλλον έδειχνε εμμονή. Το είχε ρωτήσει με τον κ. Σαρρη και έγινε αντικείμενο κριτικής. Τώρα έχοντας μπροστά του τεράστια δάνεια εστίασε και πάλι ότι ο κ. Νεοφύτου και την σχέση του με την Ομόνοια. Όμως για να έχει στοιχεία ισονομίας αυτό θα προϋπόθετε ότι θα ρωτούσε και τι έκαναν οι άλλοι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων και είχαν οικονομικά προβλήματα. Η εστίαση στον κ. Νεοφύτου ήταν έντονη με δεδομένο επίσης ότι το δικό του δάνειο ήταν μικρό συγκριτικά – και σίγουρα δεν ήταν από τα ποσά που δεκαπλασιάστηκαν η 20 πλασιαστηκαν. Φάνηκε λες και προσπαθούσε να διεκδικήσει ότι δεν ρώτησε άσχετα τότε με τον Σαρρη. Μα τότε ρωτούσε αν ζήτησε δάνειο η Ομόνοια. Αν η απορία του ήταν αν το συγκεκριμένο σωματείο είχε οικονομικά προβλήματα, μπορούσε εύκολα να το διαπιστώσει ανοίγοντας τις αθλητικές σελίδες. Και θα διαπίστωνε ότι δεν ήταν το μόνο σωματείο με ανάλογα προβλήματα – και ο κ. Νεοφύτου δεν είναι ο μόνος αθλητικός παράγοντας.

Αν όντως προσπαθεί να καταλάβει έστω, διότι είναι φανερό ότι ψάχνεται και ο ίδιος ο κ. Πικής -οι άλλοι δυο δεν δίνουν ιδιαίτερη παρουσία και βαρύνονται και με προκατάληψη η εν δυνάμει σύγκρουση συμφερόντων- τότε ίσως να είναι καλά να αποδεχθεί τα αρχικά του λάθη και να μην επιμένει. Διαφορετικά θα χρειαστεί πολύ περισσότερο χρόνο για να έχουμε τουλάχιστον «ισονομία» στην παρουσίαση των δεδομένων.
Και φυσικά εκκρεμεί και το θέμα του πως και γιατί πήγε η Τράπεζα Κύπρου την τελευταία στιγμή να ζητήσει στήριξη από το κράτος τον Ιούνιο του 2012.

ΔΙΕΘΝΗ

Η Μέση Ανατολή αναζητά….

Τα δεδομένα στην ευρυτερη περιοχη παραμένουν ρευστά αλλα φαίνεται να σταθεροποιείται ένας διπλός άξονας – οι Σαουδάραβες από την μια και οι Ιρανοί από την άλλη. Στον ενδιάμεσο το Κατάρ φαίνεται να έχει χάσει αρκετά από την αίγλη του, όπως και το Ισλάμ της μουσουλμανικής αδελφότητας και το τουρκικό «πρότυπο». Ο κοσμικός πόλος ωστόσο είναι ακόμα ένα ζητούμενο – όπως και ένας πόλος συνέχεια του ιστορικού αντι-αποικιακου κινήματος της περιοχής το οποίο εν μέρει εκφράζεται σε αυτή την συγκυρία από το μείγμα σιητικού ισλαμισμού και κοσμικού μπααθισμού. Αλλά αυτό αφορά μόνο μερικές πειροχές. Στο ευρύτερο πλαίσιο τα κινήματα που εμφανίζονται στην περιοχή -της βόρειας Αφρικής λ.χ.- φαίνονται να είναι ακόμα σε μεταβατικό στάδιο συγκρότησης και εν δυνάμει συμμαχιών.

Όσον αφορά τη διεθνή εμπλοκή στην περιοχή, οι δυτικοί φαίνονται να ψάχνουν συμμάχους, ενώ οι Ρώσοι φαίνονται να έχουν σταθεροποιηθεί και να ακολουθούν μια τακτική πολλαπλών σχέσεων.
Το κέντρο βάρους αυτήν τη βδομάδα βρισκόταν στην γραμμή που συνδέει την Συρία με την Αίγυπτο με το Ισραήλ-παλαιστινιακό να κάνει μια δειλή επανεμφάνιση.

Συρία: εσωτερικές διαφοροποιήσεις της αντιπολίτευσης με ανάδυση και της συριακής κουρδικής περιοχής

Στην Συρία υπαρχει μια γενική αποδοχή ότι την τελευταία περίοδο η κυβέρνηση έχει ενισχυθεί αισθητά τόσο στρατιωτικά όσο και σε σχέση με την γενική στήριξη από τον πληθυσμό. Αυτή την αίσθηση της ενίσχυσαν δυο εξελίξεις στο στρατιωτικό μέτωπο: από την μια υπήρξαν έντονες διαμάχες ανάμεσα στις ένοπλες ομάδες της αντιπολίτευσης με άξονα την διαμάχη ανάμεσα σε ομάδες που πρόσκεινται στην Αλ Κάιντα -Αλ Νούσρα και Εμιράτο- και ομάδες που θέλουν να εμφανίζονται σαν μετριοπαθείς για να πάρουν δυτική στήριξη. Η Δύση φαίνεται να επενδύει πλέον και στους Σαουδάραβες αλλα και σε όσους αποχώρησαν από το κυβερνητικό μπλοκ – ένας αξιωματικός του οποίου ο πατέρας άνηκε στον κύκλο του Άσσαντ ακούγεται σαν ο εκπρόσωπος των υποτιθέμενων μετριοπαθών. Όμως στο στρατιωτικό πεδίο πέρα από τις νίκες του κυβερνητικού στρατού, οι μόνες πραγματικά μάχιμες μονάδες της αντιπολιτευσης φαίνονται να είναι οι ξένοι ισλαμιστές οι οποίοι προκαλούν και την δυσφορία του τοπικού πληθυσμού. Μια σειρά από συγκρούσεις ανάμεσα σε αντάρτες έχουν ήδη δώσει το χρώμα μιας διαδικασίας εκκαθαρίσεων και εσωτερικής πόλωσης στην αντιπολίτευση. Από την άλλη, ακόμα και οι σκληροτράχηλοι ισλαμιστές δέχθηκαν μια αποφασιστική ήττα την περασμενη βδομαδα από τις κουρδικές πολιτοφύλακες σε μια συνοριακή πόλη στην βόρεια Συρία. Αυτή η νίκη η οποία γιορτάστηκε και από τους κούρδους της Τουρκίας αύξησε και εξωτερικη και την εσωτερική πίεση στον Ερτογαν. Διότι η γραμμή της στήριξης της συριακης αντιπολίτευσης τώρα αμφισβητείται όχι μόνο από την αριστερά, τους αλεβίτες, και τους κεμαλικούς αλλα και από τους κούρδους οι οποίοι βλέπουν την αυτόνομη περιοχή των κούρδων στην Συρία να ενισχύει τις δικές τους πιέσεις για αυτονομία – με δεδομένη την ύπαρξη της ανάλογης περιοχής στο Ιράκ.
Σε αυτό το πλαίσιο, οι δυτικοί κινητοποιήθηκαν και πάλι να στείλουν όπλα στην συριακή αντιπολίτευση αν και τόσο η κοινή γνώμη σε ΗΠΑ και Βρετανία αλλά και αρκετοί πολιτικοί κύκλοι αμφιβάλουν αν έχει σκοπιμότητα μια τέτοια κίνηση ή ακομα χειρότερα αν θα δημιουργεί νέο πεδίο δράσης της Αλ Καιντα όπως στην Λιβύη. Ήδη η έγκριση από το αμερικανικό Κογκρέσο της στρατιωτικής ενίσχυσης των ανταρτών προκάλεσε ένταση και καταγράφεται σαν διχαστική.

http://www.euronews.com/newswires/2042212-clashes-on-syria-spying-mark-debate-on-us-defense-funding-bill/

Βόρεια Αφρική: Αίγυπτος, Λιβύη

Στην Αίγυπτο το κλιμα εξακολουθεί να είναι το ιδιο. Ο στρατός ελέγχει την κατάσταση ενώ στους δρόμους συγκρούονται δυο διαφορετικές εκδοχές της Αιγύπτου – η συμμαχια των κοσμικων και οι ισλαμιστές της Αδελφοτητας με άξονα τις δικές τους διεκδικήσεις και ερμηνείες για την έννοια της δημοκρατίας. Στο Σινά, πάντως, όπου δρουν ένοπλες ισλαμικές ομάδες, έχει αυξηθεί η ένταση και οι σχετικές επιθέσεις. Ήδη ανακοινώθηκαν και επιθέσεις ενάντια σε αστυνομικούς σταθμούς.

Ανατολικά στην Λιβύη τα πράγματα μάλλον "χειροτερεύουν" – η ίσως να αναδύονται και νέα υποκείμενα στην αντιπαραθεση. Έτσι μετά από τις ένοπλες ομάδες που λειτουργουν σαν κρατος εν κρατει, αυτή την εβδομάδα είχαμε νεα ειδη ειδήσεων – από την μια είχαμε ανακοινώσεις για απεργίες και καταλήψεις χώρων εξαγωγής πετρελαίου. http://www.euronews.com/newswires/2040112-protest-halts-libyan-ports-oil-exports-for-sixth-day/

Αυτή η κίνηση από μόνη της είναι ίσως εκφραστική μιας οικονομικής δυναμικής που δείχνει ότι το κράτος ευημερίας που υπήρχε πριν, βρισκεται σε κριση η αποσυνθεση και οι διεκδικήσεις παίρνουν πια την μορφή διεκδικήσεων με βάση τα προηγουμενα δικαιώματα - σε εργασία, συμμετοχή στον δημοσιο πλούτο κλπ. Η άλλη είδηση αφορούσε κατάληψη πλοίου υπό ουκρανική σημαία στην Βεγγάζη – και μαλλον αυτό αφορα τις ενοπλες ομαδες που λειτουργουν με βαση τα δικα τους συμφεροντα.

http://en.rian.ru/world/20130722/182365314/Ukraine-Regards-Ship-Seizure-in-Libya-as-Hostile.html

Στο ευρύτερο πλαίσιο συνεχίστηκαν οι βομβιστικές επιθέσεις με πολιτικους στοχους – την Τρίτη έγινε επίθεση με παγιδευμένο αυτοκίνητο ενάντια σε περιοχή με δυτικές πρεσβείες στην Τρίπολη – δεν ανακοινωθηκε αν η επιθεση εγινε από ισλαμιστες η κανταφικους. Αυτήν την βδομάδα ανακοινώθηκε επίσης ότι οι μειονότητες της χώρας, όπως οι Τουαρέγκ που υπεφεραν από τον ρατσισμο των ενοπλων, αρνούνται να συμμετέχουν στην συζήτηση για νέο σύνταγμα, αν δεν διασφαλιστούν τα δικαιώματα τους σαν συμμετέχοντες με καθοριστική ψήφο για τα θέματα που τους αφορούν.

Παλαιστινιακό και συνομιλίες με χαμηλές προσδοκίες

Σε αυτό το αβέβαιο πλαίσιο οι ΗΠΑ έκαναν μια ακόμα κίνηση για επανέναρξη των συνομιλιών για το παλαιστινιακό σαν μοχλού για μια καποια επιστροφη τους στην περιοχη σαν παραγοντα με επιδραση. Η Χαμάς απέρριψε τις αμερικανικές

προτάσεις, ενώ ο Λίμπερμαν, του οποίου το κόμμα είναι βασικός εταίρος στην ισραηλιτικη κυβέρνηση δήλωσε ότι λύση δεν πρόκειται να υπάρξει οπότε οι συνομιλίες θα είναι απλά τρόπος συντήρησης της διαδικασίας. Ο Νετανιάχου επέμενε ότι έπρεπε να γίνουν δεχτοί και όροι του Ισραήλ το οποίο ζει ακόμα με την φαντασίωση του "Ιρανικού κινδύνου". Αν και οι συνομιλίες είναι σημαντικές η αδυναμία των ΗΠΑ να ασκήσουν πίεση στο Ισραήλ αλλα και η ρευστότητα στην περιοχή κάνουν τα δεδομένα δύσκολα. Η Ε.Ε. έδειξε μια μικρή προθυμία να πιέσει κάπως το Ισραήλ σε σχέση με του συνοικισμούς έποικων, αλλα και πάλι δεν έχει ένα ενιαίο λόγο η δύναμη να ασκήσει επιρροή.

Οι μεγάλες δυνάμεις αναζητούν τοπικούς συμμάχους

Ουσιαστικά οι δυτικοί αυτήν την στιγμή δεν έχουν μια σταθερή βάση από όπου να ασκούν πολιτική: οι 3 ιστορικοί τους σύμμαχοι κοιτάζουν ήδη αλλού – η Αίγυπτος βρίσκεται σε μια ασταθή εσωστρεφη περίοδο, η Τουρκία νοιώθει πιεσμένη εσωτερικά αλλα και εξωτερικά και η κυβέρνηση βλέπει την Δύση καχύποπτα, ενώ το Ισραήλ κινείται επίσης αυτόνομα αναζητώντας νέες προσβάσεις – και αυτές οι προσβάσεις συμπεριλαμβανουν και στην Ρωσία. Σε αυτό το πλαισιο, συμφωνα με μια προσφατη δημοσκοπηση η συμπάθεια προς τις ΗΠΑ στην Μέση Ανατολή φαίνεται να είναι αρκετά χαμηλή με εξαίρεση το Ισραήλ: στην Τουρκία το ποσοστό θετικής εικόνας για τις ΗΠΑ είναι 21%, στην Αίγυπτο 16%, και στην Ιορδανία 14%. Πιο βελτιωμένη είναι η εικόνα στον Λίβανο όπου τις ΗΠΑ στηρίζουν οι σουνίτες – το ποσοστό θετικής εικόνας είναι μεν κάτω από το 50% αλλα φτάνει μέχρι το 47%. Στο Ισραήλ αντίθετα η θετική εικόνα για τις ΗΠΑ φτάνει στα 83%.http://www.pewglobal.org/2013/07/18/americas-global-image-remains-more-positive-than-chinas/

Η Ρωσία αντίθετα φαίνεται να έχει εμπεδώσει την θέση της σαν βασικός παίκτης στην περιοχη – και με την αποφασιστικότητα της στην Συρία, αλλα και με την πρόσφατη τάση της να συγκροτεί αποσπασματικές συμμαχίες με διάφορους παίκτες αναγνωρίζοντας ότι η νέα Μέση Ανατολή του μέλλοντος δεν θα είναι απλά μια περιοχή εξαρτώμενων κρατών αλλα μια περιοχή με δικούς της πόλους.

Και αν κρίνει κανείς και από τις απαντήσεις στην δημοσκόπηση που αναφέρεται πιο πάνω για την συγκριτικα θετική εικόνα των ΗΠΑ και της Κίνας, τότε και η σταθερή διείσδυση της Κίνας φαίνεται να είναι καλοδεχούμενη, αφού έχει συντριπτικα καλύτερη εικόνα από τις ΗΠΑ σε όλες τις χώρες της περιοχής πλην του Ισραήλ.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ – σχόλια και λινκς

Βουλγαρία: από το κίνημα ταξικής οργής του Φερβάρη στις δουλοπρεπείς ικεσίες τον Ιούλη έξω από την Γερμανική πρεσβεία. Μετά από μια σειρά αντιδράσεων -οι οποίες συμπεριλάμβαναν και δημοσιες αυτοκτονίες- τελικά τον περασμένο Φεβρουάριο ένα κίνημα με βασικά οικονομικά αίτια βγήκε στους δρόμους της Βουλγαριας και προκάλεσε εκλογές. Μετά τις εκλογές εμφανίστηκε ένα νέο είδος κινητοποιήσεων – όχι πια οργισμένων πολιτών-εργαζομενων-φτωχων για την λιτότητα η για τις ιδιωτικοποιήσεις, αλλα μια σειρα καθωσπρεπικων συναρθροισεων ατομων της «μεσαίας τάξης», όπως αναφέρουν οι ανταποκρίσεις, που ξεκίνησε με αιτήματα ενάντια στην διαφθορά, αλλα όσο πάει μοιάζει με ένα φαινόμενο επίκλησης ξένης επέμβασης. Πρόσφατα είχαμε την πιο φαιδρή ίσως εκδήλωση σε όλη την Ευρώπη – οι «διαμαρτυρόμενοι», οι οποίοι υιοθέτησαν το σύνθημα «Ευρώπη που είσαι;», κατάληξαν έξω από την γερμανική πρεσβεία, με γερμανικές σημαίες. Άμα τοποθετήσει κάποιος αυτό το σκηνικό στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπου η Γερμανία θεωρείται ο φορέας επιβολής, η δουλοπρέπεια μοιάζει σχεδόν κωμική. Στο πιο πρόσφατο σενάριο μπλόκαραν την βουλή κατά την διάρκεια έγκρισης αλλαγών στο προϋπολογισμό για επιπρόσθετα κονδύλια. Τελικά ισως να είναι και οπαδοί της επιβολής λιτότητας στους υπόλοιπους συμπολίτες τους. Ίσως να είναι το σύνδρομο όσων θεωρούν ότι «πρέπει» να κυβερνούν οι ίδιοι και ζητούν ξένη επιβολή για το χατηρι τους... Οι ευρωπαίοι λ.χ. είδαν καχύποπτα την αρχική κίνηση της νέας κυβέρνησης να αμφισβητήσει την δυτική απαίτηση να ενοχοποιηθεί, χωρίς τεκμήρια, η Χιζμπολαχ για μια έκρηξη. Είναι και η Βουλγαρία κόμβος. Όταν ξυπνήσουν και πάλι τα θύματα των ιδιωτικοποιήσεων, όπως τον Φερβαρη, τότε μάλλον θα έχουμε την πραγματική Βουλγαρία...http://www.euronews.com/2013/07/18/europe-where-are-you-bulgarian-protesters-appeal-to-the-eu/

Στην Βραζιλία, αντίθετα, ρωτούν και για έξοδα του Πάπα. Στην Βραζιλία, αντίθετα, οι κινητοποιήσεις έχουν κάτι από το αρχικό αίσθημα. Ακόμα και μετά την επίσκεψη του Παπα έγιναν εκδηλώσεις διαμαρτυρίας για τα έξοδα. Είτε είσαι συνεπής είτε διαδηλώνεις έξω από την γερμανική πρεσβεία να σου στείλει τρόικα.
http://www.euronews.com/2013/07/23/riots-erupt-over-cost-of-pope-s-visit-to-brazil/

Συλλήψεις δημοσιογράφων στην Τουρκία όπου συνεχίζονται οι κινητοποιήσεις. http://rt.com/news/line/2013-07-22/#49632

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

- **Διεκδικώντας τα δικαιώματα των ανθρώπων πέρα από τα σύνορα: Ευρωπαϊκή δικαστική δικαίωση αιτητών ασύλου.** Τελικά, η Ευρώπη δεν είναι και τόσο εύκολο γλειφιτζούρι. Μόλις η κυβέρνηση άρχισε να υιοθετεί το ρατσισμό του Χάσικου ως στρατηγικό συμπλήρωμα στην ευρωλαγνεία του Χ. Γεωργιάδη, ήρθε και η άλλη Ευρώπη πακέτο. Με απόφαση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου ανθρώπινων δικαιωμάτων καταδικάστηκε η Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με δικαστική προσφυγή της ΚΙΣΑ για τη μεταχείριση Κούρδων προσφύγων από τη Συρία διότι « *έχει παραβιαστεί το δικαίωμα σε αποτελεσματικό ένδικο μέσο (άρθρο 13) αναφορικά με παραβιάσεις του δικαιώματος στη ζωή (Άρθρο 2), της απαγόρευσης των βασανιστηρίων, απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης (Άρθρο 3) και του δικαιώματος της προσωπικής ελευθερίας (άρθρο 5) στην περίπτωση αιτούντος άσυλο για τον οποίο εκδόθηκαν διατάγματα απέλασης και κράτησης στη Συρία το 2010. Περαιτέρω, το ΕΔΑΔ αποφάνθηκε ότι η κράτηση του Αιτητή για σκοπούς απέλασης για περίοδο έντεκα μηνών ήταν παράνομη και παραβιάζει το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια.»*
-
- **Save the Limni Area ! Save the Turtles** http://www.youtube.com/watch?v=5Cjbed5lbnA&feature=youtu.be Ένα φιλμάκι που έγινε για υποστήρίξη της εκστρατείας ενάντια στην ανέγερση γηπέδου γκολφ στην περιοχή της Λίμνης στην Πόλη Χρυσοχούς της επαρχίας Πάφου. Η περιοχή περιλαμβάνει ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο οικοσύστημα, καθώς σε αυτό αναπαράγονται οι θαλάσσιες χελώνες καρέτα-καρέτα. Επίσης, το μοναδικό αυτό οικοσύστημα βρίσκεται δίπλα από την ευρύτερη περιοχή "Φύση 2000" ("Natura 2000") της χερσονήσου του Ακάμα και του οροπεδίου της Λαόνας, μια από τις λίγες περιοχές στην Κύπρο όπου η μανία της "ανάπτυξης" την άφησε σε μεγάλο βαθμό ανεπηρέαστη, παρά το γεγονός ότι αποτελεί συνεχή στόχο επιχειρηματιών ανάπτυξης γης. Η κρίση γίνεται απλώς η αφορμή και για άλλη μια φορά οι επιχειρηματίες ζητούν χαλαρώσεις στην προστατευμένη περιοχή. Ας τους σταματήσουμε λοιπόν! Sign the Petition
  Join the Facebook Group

- **Κυκλοφορησε ένα νέο περιοδικό του «χώρου» η Εντροπία:**

«Η Εντροπία αποτελεί ένα συλλογικό εγχείρημα. Εκδίδεται μέσα από αντιιεραρχικές διαδικασίες και σκοπό έχει να παρέμβει και να αναδείξει ανατρεπτικές δυναμικές σε μία σειρά από ζητήματα: ταξικά, οικονομικά, κοινωνικά, κινηματικά, πολιτικά, πολιτισμικά και οικολογικά. Επιχειρεί να εντείνει το διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος, αλλά και να κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι ένα κομμάτι που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος, αλλά και της οικοδόμησης μίας κοινωνίας αλληλεγγύης, αυτοοργάνωσης, ελευθερίας.» http://syspirosiatakton.org/

Σπόντες

- **Να και ένα ενδιαφέρον αποτέλεσμα: 47% ενάντια στο ευρώ και 47%** υπέρ του ευρώ στο ευρωβαρόμετρο. Ανεβαίνει το ποσοστό αμφιβολίας για το ευρώ. Ή τουλάχιστον το ευρωβαρόμετρο ίσως να είναι πιο αντιπροσωπευτικό από τις «τοπικές εκδοχές των δημοσκοπήσεων». Σε δημοσκόπηση του Απρίλη - Καθημερινή - το ποσοστό υπέρ αποχώρησης από το ευρώ ήταν 31%, ενώ Μάιο είχε υποτίθεται πέσει στο 20% (Sigmalive). Για να κατανοηθεί και το πλαίσιο στο δημοσίευμα του Φιλελευθέρου στις 24/7, αν και υπάρχουν αναφορές για τη γενική ευρωπαϊκή στάση απέναντι στο ευρώ, τα αποτελέσματα για την Κύπρο…χάθηκαν…

- **Ώστε δεν συνεργάστηκε καν η βουλή των Ελλήνων για την διερεύνηση του φακέλου της Κύπρου;** Ωραία «συνεργασία». Οι αξιωματικοί έχουν απαλλαγεί, τα τεκμήρια δεν τα παραδίδουν γιατί φοβούνται τις σχέσεις με άλλες χώρες. Πάντως, μετά το πόρισμα της Βουλής τα τεκμήρια που ακούγονται έχουν πια βάρος. Και τα κομμάτια που λείπουν φαίνονται πιο κραυγαλέα.

- **Παρακολουθώντας την παράσταση ο αφελής ιθαγενής με πρωταγωνιστή τον αρχιεπίσκοπο να φωνάζει ότι η τρόικα είναι κομμουνιστές.** Εκτός εαυτού ο αρχιεπίσκοπος – βλέπει κομμουνιστές παντού. Είναι γεγονός ότι το άγχος του ανθρώπου είναι μεγάλο – από τη μια κινδυνεύουν οι επενδύσεις στην Τράπεζα Κύπρου, από την άλλη είναι η Ελληνική. Οπότε, εκεί που περίμενε και αυτός ότι θα έρθουν οι «καλοί δυτικοί» να το σώσουν, άρχισε να τραβά τα γένια του μόνος του. Να τα έχεις με την αριστερά άντε... Και εσύ άρχοντα του ρουσφετιού και της μεσαιωνικής ημών εκκλησίας θα διδάξεις στους δυτικούς κλπ τί είναι «ελεύθερη αγορά». Καημένε – και εσύ με το σύνδρομο της αβάσταχτης αθωότητας του ιθαγενή; Αυτό που σου σερβίρουν Χρυσόστομε είναι η «ελεύθερη αγορά» όπως την καταλαβαίνουν – άλλη δεν υπάρχει, και ο όρος είναι μύθος. Δηλαδή, όπως εσύ δαιμονοποιουσες και έκανες ότι σου κάπνιζε τόσα χρόνια, τώρα άλλοι θα αποφασίζουν για εσένα – και η ευθύνη είναι δική σου. Θυμάσαι που δεν πλήρωνες καν φόρους. Πόσα θα χάσεις τώρα; Και εσύ θα πληρώσεις τις αμαρτίες των προηγούμενων χρόνων…Αν άκουγες τους τοπικούς

κομμουνιστές θα σκεφτόσουν πιο σοβαρά την πιθανότητα να διαδηλώσεις – και όχι μόνο για την τράπεζα σου. Τώρα έκοψες μέσα.

- **Και η αβάσταχτη αφέλεια των δημοσιογράφων:** «Τι μήνυμα θα μεταφέρετε από τον πρόεδρο στον Πούτιν;». Τους απαντά ο Χρυσοσόστομος που μόλις πήρε παράταση για την τράπεζα δανείων των χωραφιών σε υποθήκη, με μια γενικόλογη ασάφεια για ευχολόγια για τις γιορτές που θα γίνουν, και οι άλλοι επιμένουν και το δείχνουν και σαν είδηση στο ΡΙΚ. Πάτε φιρί φιρί να αποκτήσετε την ταμπέλα του ΡΙΚ της δεκαετίας του 80; Κάποτε τα σαββατοκυριακα βλέπεται κάπως το δελτίο ειδήσεων του ΡΙΚ.

- **Άντε να εμφανιστεί και κανένας έξυπνος επενδυτής να ανοίξει τηλεόραση και ξετινάξει αυτή την μονόχνωτη προπαγάνδα των 4…**

- **Οι ιδιωτικές τηλεοράσεις ως το κλασικό σύμπτωμα Διαπλοκής:** «Ανέλαβαν ένα επιχειρηματικό ρίσκο δημιουργώντας την Velister και έδωσαν 10 εκατομμύρια για να γίνουν συντηρητές εκπομπών ψηφιακής τηλεόρασης. Σήμερα που το προτζεκτ δεν κύλησε, προχωρούν ακάθεκτοι: Να τους χαρίσει το κράτος τα χρωστούμενα 4 εκατομμύρια - ναι, καλά ακούσατε - και να δημιουργήσουν ένα «κλειστό κλαμπ» από 3-4 κανάλια που να νέμονται όλη την τηλεοπτική εξουσία και διαφήμιση. Και δεν τους έφτανε αυτό, με πρόταση της Velister - δηλαδή των ίδιων- προτείνουν στον ρυθμιστή, όποιος καναλάρχης έχει δεύτερο κανάλι (ΑΝΤ1, Music TV) να πληρώνει με έκπτωση 40% και όποιος έχει τρίτο (LTV) να πληρώνει ακόμα πιο φθηνά. Ούτε δηλαδή πως υπάρχουν νόμοι που απαγορεύουν την πολυιδιοκτησία καναλιών! Μετά διερωτόμαστε γιατί πτωχεύσαμε ηθικά, πολιτισμικά και οικονομικά ως χώρα… «Σκάνδαλο Velister» λέγεται η όλη ιστορία.» Από την Καθημερινή.

- **Οποιαδήποτε απόφαση στοιχίζει στο Δημόσιο να προσβληθεί στα δικαστήρια.** Να σταματήσει το μονοπώλιο, να ανοίξουν άλλα κανάλια. Τώρα δεν υπάρχει καν δεύτερη φωνή, αφού και το ΡΙΚ έγινε μικρός αναπαραγωγός.

- **Μα ποιός προωθεί το Ρίκκο στην Καθημερινή;** Πρέπει να είναι σε άδεια ο κ.Παράσχος στην Καθημερινή. Δεν υπήρχε η εβδομαδιαία του στήλη την Κυριακή. Οπότε το cheer leading στο Ρίκκο ως βοηθός γενικός εισαγγελέας δεν θα του το αποδώσουμε/χρεώσουμε. Όποιος γράφει αυτές τις

διαφημιστικές καμπάνιες: κύριοι συνέλθετε. Το άτομο μόλις μπήκε στο γραφείο υπάκουσε σε διαταγές υπουργού να κάνει ερευνά, που στον νυν γενικό εισαγγελέα φαινόταν όντως μέρος κατασκευασμένου θεάματος, και τουλάχιστον δεν υποχωρούσε ως "νομικός σύμβουλος" υπουργού. Η άλλη κίνηση ήταν η αστυνομική συνοδεία χωρίς εξήγηση. Οπότε κρατάτε όχι απλώς μικρό καλάθι, αλλά σοβαρές επιφυλάξεις γιατί αν βρεθούμε αύριο και με κομματικό γενικό εισαγγελέα που θα υπακούει πειθήνια στις διαταγές υπουργού, που δεν μπορεί να κατανοήσει την έννοια της «σύγκρουσης συμφερόντων» - με τον πεθερό, την οικογένεια κλπ - και της διαπλοκής, τότε ίσως να χρειαστούμε να υιοθετήσουμε ένα γενικό εισαγγελέα των πολιτών ενάντια στην επίσημη διαπλοκή. Και τουλάχιστον η εικόνα της Καθημερινής - ως δημοσιογραφίας πέρα από τα δεδομένα οικονομικά συμφέροντα - μέχρι τώρα πήγαινε προς την αντιμετώπιση της διαπλοκής – όχι την επέκταση της και στη Γενική Εισαγγελία.

- **Αυτό να το θεωρήσουμε ως επίσημη παραδοχή και από τον ηγέτη του ΔΗΣΥ ότι όντως η επιλογή να μείνει μια τράπεζα (η Κύπρου) και να φορτωθεί τα καλά και τα κακά της Λαϊκής ήταν επιλογή της κυβέρνησης;** «*Καλλιεργήθηκε τις τελευταίες μέρες, χωρίς ευθύνη των ΜΜΕ, ότι κακώς δεν ανοίξαμε και σαμπάνια γιατί θα σπάσουμε την Τράπεζα Κύπρου στα δύο. Μα το Μάρτιο δόθηκε σκληρή μάχη να αποφύγουμε το σπάσιμο και της Τράπεζας Κύπρου. Αν ήταν να χωριστεί η Τράπεζα Κύπρου σε καλή και κακή τράπεζα αυτό θα μπορούσε να γίνει από το Μάρτιο και προτού φορτωθεί η Τράπεζα Κύπρου και 10 δισεκατομμύρια ευρώ ELA της Λαϊκής Τράπεζας*» http://www.stockwatch.com.cy/nqcontent.cfm?a_name=news_view&ann_id=178777.

- **Πάντως να καταγράψουμε στα θετικά ένα είδος έμμεσης αυτοκριτικής του Αβέρωφ για τη διαπλοκή πολιτικών με το τραπεζιτικό κύκλωμα…**Οι κινήσεις που αναγνωρίζουν αυτό που είναι πια διεθνώς γνωστό για την Κύπρο, είναι και ένα βήμα μπροστά, αφού σπάζει το αστείο πέπλο της τοπικής λογοκρισίας, και ανοίγει η συζήτηση για να μην επαναληφθεί πάλι καμία κίνηση, όπως αυτή των τραπεζιτών, πίσω από την πλάτη των πολιτών σε κάποιον άλλο τομέα – της οικονομίας η αλλού.

- **Η εσωτερική σύγκρουση του Κεφαλαίου στη δεξιά:** Ουσιαστικά ο ΔΗΣΥ, αν κρίνει κάποιος από τους πολιτικούς του εκπρόσωπους αλλα και τις εφημερίδες του (Πολίτης, Αλήθεια) φαίνεται να βρίσκεται αυτήν την στιγμή σε ένα δίλημμα: τα εξωτερικά κεφάλαια θέλουν άνοιγμα της αγοράς των επιχειρήσεων γης και ουσιαστικά το ξεπούλημα αυτών των ιδιοκτησιών που αποκτήθηκαν με επισφαλή δάνεια κλπ – αυτό από μόνο του μοιάζει με ένα είδος «ιδιωτικοποίησης» του τοπικού κεφαλαίου με ξεπούλημα όσων μάζεψε από την τοπική κοινωνία, στα διεθνή funds που θέλουν να αποκτήσουν πρόσβαση στην κυπριακή ιδιοκτησία. Μέχρι στιγμής οι τοπικοί developers και η αρχιεπισκοπή κάνουν αγώνα δρόμου προσπαθώντας να αποκλείσουν το ξεπούλημα της μεγάλης ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων. Το πώς, όμως, μπορεί να λυθεί το πρόβλημα διαφορετικά – χωρίς εξέταση άλλων επιλογών εκτός ευρω, είναι άγνωστο. Το πρόβλημα, ωστόσο, είναι και η πιθανότητα η διαμάχη ανάμεσα στους τοπικούς developers και τα διεθνή funds να εξελιχθεί σε βάρος του ευρύτερου κοινού. Ήδη, άλλωστε η λανθασμένη απόφαση να διατηρηθεί η τράπεζα Κύπρου, έχει δεσμεύσει όλη την κοινωνία στα συμφέροντα μερικών.

- **Επειδή η τρόικα δεν είναι καλή θεία, είναι καιρός η κυβέρνηση να αρχίσει να λέει και κανένα όχι, γιατί στο τέλος είναι οι συντάξεις που θα γίνουν στόχος – και αν οι καταθέσεις ήταν ιερό των μικροϊδιοκτητών, οι συντάξεις είναι βαθύτερο…Η** τρόικα ήθελε να περιοριστεί η συνεισφορά του κράτους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων – και για το χρέος του στο Τ.Κ.Α αλλά και για τις συνεισφορές σε σχέση με τους εργαζόμενους και τους εργοδότες. Αν δεν αρχίσει να λέει και κανένα όχι η κυβέρνηση, θα βρεθεί με νέο Μάρτη στα χέρια της…

- **Και αν κοπεί η φοιτητική χορηγία διανοείται η κυβέρνηση σε τι ανοίγει την πόρτα;** Η άλλη παράμετρος πιέσεων θα είναι για ότι ονομάζεται «στοχεύσει επιδομάτων»: και εδώ βέβαια, το θέμα ξεκινά ανώδυνα στα ΜΜΕ και μπορεί να εξελιχθεί σε ένα σημαντικό ζήτημα περικοπών οι οποίες θα ανακυκλώνουν την ύφεση. Αν και σε αυτό το αρχικό στάδιο και με δεδομένο ότι τα έσοδα των δημοσιονοικονομικων είναι στην «σωστή κατεύθυνση», δεν αναμένεται να υπάρξουν πιέσεις για επιπρόσθετα μέτρα. Αλλά το θέμα της στόχευσης μπορεί και να σημαίνει ότι θα αφαιρεθούν μέτρα στήριξης για

μερίδα εργαζόμενων ή εισοδηματικές ομάδες της μεσαίας τάξης – που στα κυπριακά πλαίσια δεν είναι των εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ.

- **Κυκλοφορεί στους διαδρόμους της Δημόσιας Υπηρεσίας και το μεταφέρουμε όπως το ακούσαμε: «Τυγχαίνει να λείπει με άδεια ο διευθυντής του τμήματος εσωτερικών προσόδων όταν κάνει επίσκεψη η Τρόικα;»** Οποιαδήποτε απάντηση, σχόλιο, διευκρίνηση κλπ γίνεται αποδεκτή.

- **Το κεφάλαιο τη σκαπούλαρε πάλι: το φθινόπωρο γλίτωσε το name and shame και τώρα του υπόσχονται και καλούς όρους για την παρανομία της φοροδιαφυγής.** Ένας εκφραστικός τίτλος από το σχόλιο του Π. Χαραλάμπους στο Φιλελεύθερο για τη φορολογική αμνηστία: «*Έξυπνοι, βλάκες και Αμνηστία*» Και απόσπασμα από το σχόλιο «*Κανένα σύγχρονο και σωστό κράτος δεν μπορεί να νομιμοποιεί παράνομα έσοδα κάθε πέντε με έξι χρόνια. Να επιβραβεύει τους φοροφυγάδες και να αποθαρρύνει τους νομοταγείς πολίτες που δικαιολογημένα νιώθουν αδικημένοι..να ακολουθήσει την αμνήστευση μια σοβαρή προσπάθεια ενίσχυσης των νομοθεσιών και των θεσμών ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα χρειαστεί νέα αμνήστευση. Για να νιώθουμε και εμείς οι βλάκες που πληρώνουμε κανονικά τους φόρους μας, ολιγότερο χαζοί. Διαφορετικά να αρχίσουμε όλοι να ψάχνουμε τρόπους να φοροδιαφεύγουμε για να είμαστε σε ίση μοίρα με τους έξυπνους που το κράτος αποφάσισε να ωφελεσει ξανά.*» Για να το καταφέρεις αυτό αγαπητέ κ. Χαραλάμπους θέλεις και ένα κύκλωμα στην κυβέρνηση και τη Βουλή και στα ΜΜΕ: θυμάσαι μόλις πέρσι το φθινόπωρο, ποιοί μπλόκαραν την νομοθεσία για δημοσιοποίηση των ονομάτων φοροφυγάδων;

- **Να παγοποιηθούν τα δάνεια. Γίνεται μέσα στη Ευρωζώνη;** Αυτή η στήλη έκανε αρκετές φορές κριτική στον Α. Μιχαηλίδη, ας πούμε και μια καλή κουβέντα. Στις 23/7 φαίνεται ότι κατάλαβε το επίπεδο της συζήτησης από τις διεκδικήσεις του κ. Ηλιάδη για 3.4 ή 2.3 εκατομμύρια ταμείο πρόνοιας, και έστω και κινήθηκε στο να ανοίξει του θέμα των δανείων των τραπεζών προς το «τομέα ανάπτυξης γης». Όταν εξαπλασιάζονται δάνεια μέσα στην κρίση, είναι όντως σοβαρό θέμα. Αλλά για να μην έρθει και σε κόντρα με τον αρχιεπίσκοπο που ανησυχεί για τις δικές του επενδύσεις, κατέγραψε και τη δική του θέση για «πάγωμα των δανείων όπως το 1974». Για τέτοια κόλπα

όμως, χρειάζεται αυτονομία. Και στο ευρώ γίνονται τέτοια; Και αν μείνουν τα δάνεια των developers - και του αρχιεπισκόπου, γιατί για αυτό καίγεται - στην τράπεζα, τότε ποιός θα καλύπτει αυτά τα δάνεια που δεν θα πληρώνονται; Σύμφωνα με το συμβούλιο τα δάνεια των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων εξυπηρετούνται. Ας κάνουμε και ένα νόμο για προστασία της πρώτης κατοικίας λ.χ. για να διασφαλίσουμε τους μικροϊδιοκτήτες. Μετά το θέμα είναι προφανώς ποιός συσσώρευσε γη με τραπεζιτικά δάνεια, και ποιοί θα την αγοράσουν τώρα.

- **Αν αυτό δεν είναι διαπλοκή, τότε τί είναι διαπλοκή;…** Με δεδομένο ότι ο υπουργός εσωτερικών έχει οικογενειακή σχέση με εταιρεία ανάπτυξης γης, είναι η δεν είναι η εφαρμογή τέτοιων μέτρων διάκριση σε βάρος της πλειοψηφίας με στόχο να ευνοηθούν μερικοί – και η οικογένεια υπουργού; *«Η αγορά ακινήτων έχει επηρεαστεί σοβαρά από τον πρόσφατο κανονισμό του υπουργείου εσωτερικών σύμφωνα με τον οποίο είναι υποχρεωμένοι οι αγοραστές από τρίτες χώρες να αποκτούν ακίνητο που πωλείται για πρώτη φορά κι αυτό όχι από ιδιώτες αλλα από επιχειρηματίες ανάπτυξης γης»* Σ. Κουρουκλίδης, αντιπρόεδρος Παγκύπριου Συνδέσμου Κτηματομεσιτών [Καθημερινή, σελ. 12, Οικονομική Κ.]

- **Τελικά θα πάρει ο ιδιώτης την άδεια γρι γρι ενάντια στα συμφέροντα των 500 ψαράδων**; Δεν μπορείς να πεις – η ταξική έμφαση είναι σαφής. Μας είπε και ο υπουργός γεωργίας ότι θα έχουμε πιο φθηνό ψάρι. Άμα εξαφανιστεί το ψάρι, γίνουν και καμπόσοι ψαράδες άνεργοι, τότε το μονοπώλιο θα αποφασίζει τις τιμές. Μα δεν έχει και ένας υπουργός - η οικογένεια του που δεν είναι δική του κλπ - ιχθυοτροφείο; Ό,ποια πέτρα σηκώσεις θα βρεις διαπλοκή; **Και ο Περδίκης; Πουλά εξυπηρέτηση σε καναλάρχες και developers;**

- **Η κυβέρνηση δεν θα ακολουθήσει την υστερία του Πολίτη;** Αν η κυβέρνηση αποφασίσει να αντισταθεί στην υστερία που καλλιεργεί ο Πολίτης – είτε για τις δικές του ενοχές, είτε γιατί θέλει να προωθήσει κάποιους άλλους σε δημόσιες θέσεις- θα είναι σοβαρή και θα αξίζει να αναγνωριστεί σε αυτό τον τομέα. Ο Πολίτης μετά από την απόφαση για το Μαρί επέλεξε μια νέα στρατηγική επιθέσεων. Στη δικαστική απόφαση γίνονται αναφορές σε μαρτυρίες που δεν δέχτηκε το δικαστήριο. Αυτό είναι από μόνο του

ενδιαφέρον. Αν μια απόφαση έρχεται σε αντίφαση με κάποιες μαρτυρίες, τότε οι δικαστές θα αποφασίζουν ότι αυτές οι μαρτυρίες είναι ύποπτες και οι μάρτυρες θα έχουν μπλεξίματα; Αυτό δεν είναι σαν τρομοκρατία για να επιβάλει ο δικαστής την άποψη του; Και στην προκείμενη περίπτωση το δικαστήριο πήρε μια αμφιλεγόμενη απόφαση μπροστά σε συγκεκριμένα δεδομένα – όπως η πίεση των ΜΜΕ, αλλά και η απουσία των επικεφαλής του στρατού. Ο Πολίτης, ο οποίος κατασκεύασε μια σειρά από ψέματα τον Ιούλη του 2011 αποφάσισε να πιέσει για τιμωρία όσων δεν είχαν την «σωστή μαρτυρία». Κάποιες φαντασιώσεις δηλώσεων από την Μακρόνησο πρέπει να τις έχουν μερικοί σε εκείνη την εφημερίδα. Ας πούμε το ότι ο Λ. Παντελίδης επιμένει ότι η σιωπή του τέως προέδρου, όταν του διάβαζε ένα κείμενο σήμαινε αποδοχή, είναι κάτι που μπορεί να κρίνει ένας δικαστής που δεν ξέρει την προσωπική σχέση του προέδρου με τον σύμβουλο του, ή μια εφημερίδα που κατά τεκμήριο έλεγε χυδαία ψέματα τότε και δεν απολογήθηκε ακόμα; Εκτός ότι παραβιάζει την διάκριση των εξουσιών, είναι και μια αστεία επέμβαση στον χώρο της προσωπικής επικοινωνίας. Το υπουργείο εξωτερικών, προς τιμήν του κ. Κασουλίδη, αρνήθηκε ότι η ανάκληση του κ. Παντελίδη έχει να κάμει με το θέμα της δίκης. Αλλά, βέβαια, αν κρίνει κανένας από αλλα συμπτώματα επιλεκτικών σκανδάλων που προβάλει ο Πολίτης, τότε **η όλη εκστρατεία μπορεί να είναι και μέρος μια διαδικασίας προώθησης μερικών άλλων, που θέλει να εξυπηρετήσει η διοίκηση της εφημερίδας, σε θέσεις στην κρατική γραφειοκρατία.**

- **Ο Πολίτης δεν έχει πια την τεκμήριο της ειλικρινείας για να είναι πιστευτός – δημοσιεύει κατ' επιλογήν και κατά συμφέρον «σκάνδαλα» και καταπίνει άλλα που δεν βολεύουν. Και αν κάποτε υπεράσπιζε τον μέσο πολίτη, σήμερα μπορεί να γίνει και όργανο επίθεσης και υστερίας ενάντια σε πολίτες και στα συμφέροντα τους.** Ο Πολίτης είναι και ήταν δυο πράγματα. Εξέφρασε κάποτε μια σύγκλιση για διαφάνεια, και μερικές φορές συνεχίζει να προβάλει τέτοια θέματα – όπως το θέμα Χριστοδούλου ή έστω η φευγαλέα παραδοχή του Διονυσίου για την διαπλοκή. Αλλά ταυτόχρονα ο Πολίτης είναι και μια εφημερίδα που συγκάλυπτε με υστερική μονομέρεια τα σκάνδαλα των τραπεζών, ενώ όπως φάνηκε ακόμα και οι αποκαλύψεις για τον Χριστοδούλου έχουν και συμφεροντολογική σκιά. Αντιγράφουμε από την Καθημερινή: **«…εμείς, όμως ρωτούμε μέχρι να πάρουμε απαντήσεις, και το ζήτημα, εδώ που φτάσαμε, θα παραμένει στη δημόσια ζωή του τόπου παρά την λάσπη…: Πλήρωσε τους νενομισμένους φόρους προς**

την Δημοκρατία ο έκδοτης Γιάννης Παπαδόπουλος για την πώληση της Amer η οποία λέγεται πως ξεπέρασε τα 60 εκατ. δολάρια; Αν πλήρωσε να βγει να το μας το πει και να χειροκροτήσουμε. Αν δεν πλήρωσε, ας εκμεταλλευτεί την αμνηστία που δίνει τώρα ο (φίλος του) Πρόεδρος. Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια.»

- **Και ένα δείγμα δημοσιογραφίας κατά παραγγελια:** Ο Δ. Γεωργιάδης αγωνίζεται να μάθει φαίνεται τί σημαίνει η λέξη «επιλογές», και «κούρεμα καταθέσεων», προσπαθώντας ταυτόχρονα να ξεχάσει το πρωτοσέλιδο της 16ης Μαρτίου. Στις 23 Ιουλίου, ο Πολίτης είχε ένα ακόμα κείμενο που προσπαθούσε να πει ότι ήξερε η προηγούμενη κυβέρνηση για το κούρεμα αλλα δεν το είπε στην επόμενη. Να δείτε που σε λίγο θα μας πουν ότι και το έγγραφο Ντάουνερ το είχε η προηγούμενη κυβέρνηση – σε τέτοιο επίπεδο είναι πια η κατάσταση μερικών. Το άγχος του Πολίτη αγγίζει πια τα όρια της ψυχαναλυτικής εμμονής η ενοχής. Για τον Ιούλιο του 2011 είναι κατανοητό το άγχος άμα δει κανένας τι ψέματα έγραφε τότε. Τα ίδια και με το κούρεμα. Ο Πολίτης ήταν η μόνη εφημερίδα που κυκλοφόρησε το πρωί της 16ης Μαρτίου και είχε αναφορά στο κούρεμα καταθέσεων. Πώς το ήξεραν, αφού υποτίθεται το θέμα έκλεισε μετά την έκδοση; Προφανώς - όπως δείχνουν και οι ροές κεφαλαίων πριν τις 15 Μαρτίου - κάποιοι ήξεραν. Ο κ. Λούτσιος έδωσε 3 εκατομμύρια στον αρχιεπίσκοπο μπας και φύγει κάπως το θέμα από τη δημοσιότητα. Ο Πολίτης προσπαθεί να βρει δικαιολογίες γιατί ήξεραν μερικοί εκεί πέρα για το κούρεμα; Αν κοιτούσαν τις μέχρι τώρα μαρτυρίες είναι μάλλον σαφές ότι το κούρεμα ήταν γνωστό και προετοιμαζόταν και με κυβερνητικά μέτρα από τις αρχές του Μάρτη. Έτσι, στο κυνήγι της συγκάλυψης όπως τότε που έψαχνε τον Καρυδά για πρωτοσέλιδο για να συγκαλύψει τα σκάνδαλα των τραπεζών, έτσι και τώρα ο Δ. Γεωργιάδης «ανακάλυψε», λέει, ένα έγγραφο που στάλθηκε στην προηγούμενη κυβέρνηση 4 επιλογές – ανάμεσα τους και η χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ λ.χ. και μια εισήγηση που μοιάζει - όπως ομολογεί τελικά - με «κούρεμα» - αλλα δεν είναι ακριβώς αυτό που είχε στο πρωτοσέλιδο η εφημερίδα στις 16 Μαρτίου. Τελικά, η μια από τις 4 εισηγήσεις ήταν κούρεμα ομόλογων, και φορολογία καταθετων..όχι τέλος πάντων κούρεμα όλων των καταθέσεων. Αλλά είπαμε το άγχος. Αλλά αγαπητέ κύριε, η λέξη επιλογή και όταν μάλιστα υπάρχουν 4 επιλογές, δεν σου λέει τίποτα; Ένα λεξικό – τί σημαίνει ρε «επιλογή»; Η προηγούμενη κυβέρνηση είχε μια πολιτική και μια απόφαση που ήταν κωδικοποιημένη στην συμφωνία για 17 δις δάνειο με συγκεκριμένα

μέτρα. Οπότε, άλλοι έκαναν άλλες επιλογές. Το ότι υπήρχε από το 2008, διεθνώς πιθανότητα bail in είναι μια πρακτική που ήταν γνωστή και αποκλείστηκε τουλάχιστον για τις καταθέσεις κάτω από 100,000. Οπότε, όταν ακόμα και τα ΜΜΕ το Φεβράρη μιλούσαν για διάφορες επιλογές, δεν ήταν θέμα μυστικών εγγράφων. Κάποιοι δεν δέχονταν κάποιες επιλογές – και κάποιοι τις δέχτηκαν. Άλλωστε υπάρχει και το έγγραφο της γερμανικής βουλής σύμφωνα με το οποίο περίμεναν να φύγει ο Χριστόφιας γιατί δεν δεχόταν να γίνουν ιδιωτικοποιήσεις. Οπότε, υπήρχε ένα σενάριο και μια επιλογή – και κάποιοι την άλλαξαν συνειδητά τις πρώτες 15 μέρες του Μάρτη. Και ο Πολίτης το ήξερε. Αυτά είναι τα γεγονότα.

- **Και επειδή ο μύθος ότι κάποιοι δήθεν δεν ήξεραν έχει εξαντληθεί, να υπενθυμίσουμε ότι ο ΕΛΑ το Φεβρουάριο του 2013 ήταν πιο χαμηλός από τον Ιούλιο του 2012.** Και τώρα που έχουμε και τα στοιχεία του Δημόσιου χρέους είναι και τεκμηριωμένο ότι το κυπριακό δημόσιο χρέος ανέβηκε με πιο χαμηλούς ρυθμούς από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Και όσον αφορά στα έσοδα και έξοδα της κυβέρνησης υπήρχε και ένα μικρό πλεόνασμα το Φεβρουάριο 2013, άρα η νέα κυβέρνηση δεν είχε καμία πίεση – εκτός από τις δικές της επιλογές ή δεσμεύσεις.

- **Κατά τα άλλα στον Πολίτη της Κυριακής συνεχίστηκε η καλή προσπάθεια να καταγράφουν τα δεδομένα που υπάρχουν για την περίοδο Βγενόπουλου στη Λαϊκή.** Αυτό θυμίζει και την άλλη φάση της εφημερίδας.

- **Ώστε τελικά ο κ. Λιοτατής τώρα λέει ότι «νοίκιαζε» διαμέρισμα στον κ. Μουσταφά.** Οι μάρτυρες και οι συνεταίροι του κ. Χάσικου δίνουν τόσες αντιφατικές πληροφορίες που αντικατοπτρίζει και στους συνεταίρους που τους περιέφεραν στα ΜΜΕ ως «αποκαλύψεις». Τελικά περίμενε μίζες ο Λιοτατής και δεν πήρε, παραπλάνησε τον κ. Μουσταφά, ή τον πριμοδότησε η οικογένεια Κουλέρμου για να βγάλει κάτι και ο γαμπρός; Κωμωδία κ. Χάσικε. Και αν ο μαρτυράς είναι ύποπτος, ο συνεργάτης του, μπορεί να μην είναι;

- **Οπότε όταν ο Χάσικος λέει ότι κάτι δεν πάει καλά τί σημαίνει; Πρέπει να ρωτούμε τί συμφέρον έχει η οικογένεια Κουλέρμου. Αν λ.χ. άρχιζε τώρα να τον ενδιαφέρουν τα σκουπίδια, τότε θα πρέπει να περιμένουμε ότι**

είτε ο πεθερός, είτε κάποιος άλλος συγγενής κλπ, θα θέλει να φάει από το δημόσιο. Τέτοια κατάντια κ. Χάσικε…Στο τέλος θα καταλήξεις κωμωδία – για να το πει αυτό, άρα θα έχει αυτό το συμφέρον..

- **Άμα δηλώσω ότι άκουσα ότι ο κ. Χάσικος έπαιρνε επίσης μίζες την περίοδο Τσοχατζόπουλου, μπορώ να διαλέξω και εγώ μια επιτροπή να τον διερευνήσουμε;..**Τέτοια θεάματα πια..

- **Αλλά αν ξεκινήσουμε από τότε που θα σταματήσουμε;**

- **Και τώρα που η ΚΙΣΑ κέρδισε ήδη μια δίκη για τους μετανάστες, αν προσφύγει και για το θέμα της μείωσης του δημόσιου βοηθήματος, τί θα κάνουν εμπλεκόμενοι; Θα μειώσουν και το επίδομα των κύπριων ληπτών βοηθημάτων, η θα τους δίνουν και εκείνους κουπόνια;** Διότι υπάρχει και μια υποψία ότι μερικοί εκεί το πάνε…

- **Και για να έχουμε καλό ρώτημα – αν όντως μας φορτωθούν και πρόστιμα από τις ενέργειες υπουργών να καθυστερήσουν - κατά πάσα πιθανότητα για ρουσφετολογικούς λόγους - το σχέδιο για την διαχείριση σκουπιδιών, θα αναλάβουν την ευθύνη;**

ΑΠΟΨΕΙΣ

Αρκεί εσύ και εγώ να γίνουμε εμείς…

Του Νουρί Σιλάϊ *

Μόλις άρχισε να αχνοφέγγει η μέρα.
Ο ήλιος φανέρωσε το χρώμα του χωρίς ακόμα να φανερώσει τον εαυτό του.
Ήταν ο χορός του γαλάζιου του ουρανού με το πρώτο κόκκινο…
Έτοιμος ο ήλιος να γεννηθεί.
Εδώ είναι η Κύπρος...
Στο κέντρο της πρωτεύουσας της, της Λευκωσίας.

Από τις ημέρες είναι 20 Ιουλίου, από τα έτη είναι 2013…
Ώρα 05.35...
Ξεκίνησαν πάλι να ηχούν οι σειρήνες εκείνο το πρωί...
Ήταν ένα βαθύ βουητό...
Μια κραυγή που γεννούσε φόβο...
Μια φωνή που πήγαινε μακριά και επέστρεφε ακόμα πιο δυνατή...
Μια φωνή του πόνου, της οδύνης...
Ο αγγελιαφόρος μιας ατέλειωτης τραγωδίας...
***
Οι σειρήνες ήχησαν μόνο για πένα λεπτό...
Ώρα 05.36...
Οι σειρήνες σίγησαν...
Σήμερα στην Κύπρο, αυτή την ώρα, βγήκαν στην παραλία της Κερύνειας οι Τούρκοι στρατιώτες...
Κατέβηκαν με τα αλεξίπτωτα πάνω από τον Πενταδάκτυλο στη Μεσαορία οι στρατιώτες...
Είναι σήμερα το $39^{ο}$ έτος εκείνης της μέρας...
Πρώτα το πραξικόπημα, μετά η εισβολή, η λεηλασία, ο πόνος, το δάκρυ...
Μια τραγωδία που μπήκε στο $39^{ο}$ έτος της 39’uncu yılına girmiş bir trajedi...
Η Κύπρος εκείνο το πρωί διχοτομήθηκε...
20 Ιουλίου 1974...
Το δίδυμο του εγκλήματος της $15^{ης}$ Ιουλίου 1974...
Εκείνη τη στιγμή άρχισε μια αιχμαλωσία που δεν γνωρίζει τέλος...
Οι σειρήνες θα σωπάσουν και εμείς θα μείνουμε πάλι μόνοι με την πραγματικότητα μας.
Θα συνεχίσουμε να ζούμε με το συρματόπλεγμα ανάμεσα μας και τους λογαριασμούς του εγκλήματος που δεν πληρώθηκαν ποτέ...
Το όπλο τους, το αίμα τους, το θάνατό τους, το βιασμό τους…
Εμείς… που νιώθουμε την άτιμη ζωή...
Εγώ είμαι Τουρκοκύπριος, εσύ Ελληνοκύπριος...
Δύο άνθρωποι ταλαιπωρημένοι που ζούμε σε αυτό το νησί…
Αυτές οι μέρες θα τελειώσουν…
Οι σειρήνες δε θα ηχήσουν ξανά...
Δεν θα ξαναπεράσουν από τους δρόμους τα τάνκς, ούτε οι άνθρωποι που θέλουν το άλλο μισό της πατρίδας τους θα περπατήσουν προς τα συρματοπλέγματα...
Εγώ είμαι Τουρκοκύπριος, εσύ Ελληνοκύπριος…
Τη μέρα που εμείς θα γίνουμε ένα, οι σειρήνες θα σωπάσουν…

Δεν θα ηχήσουν ούτε τα ταμταμ της εισβολής, ούτε και οι καμπάνες του θανάτου…
Αρκεί εσύ και εγώ να γίνουμε εμείς…

· Ο Νουρί Σιλάϊ είναι ο διευθυντής της ειδησεογραφικής ιστοσελίδας Gazedda Kıbrıs
http://www.gazeddakibris.com